

Rusi bežijo iz Kitajske. - Zima v Evropi; mnogo mrtvih.

DRUŽINE URADNIKOV SOVJETSKEGA KONZULATA ODPLULE IZ ŠANGHAIJA PROTI RUSIJI. — PRI ZADNJIH NEMIRIH V KANTONU JE PRIŠLO NAD ŠEST TISOČ OSEB OB ŽIVLJENJE.

Šanghaj, Kitajsko. — V torek se je tukaj vkrčalo na parnik Zosma sedemnajst družin uradnikov sovjetskega konzulata, med temi tudi žena konzula z otroci. Parnik je odplul opoldne naravnost proti Vladivostoku. Tudi iz Hankova je več ruskih družin na poti proti Rusiji, vse te so Kitajci obdržali komunistične propagande. Pripadniki sovjetske Rusije, ki niso v službi ali kakšni zvezi s konzulatom, so tudi dobili obvestila, naj se pripravijo na pot, ker bodo izgnani iz Kitajske. V sredo je odpotoval tudi sovjetski generalni konzul Kozlovsky z zadnjo skupino nezahvaljenih. Tako so obračunali Kitajci s sovjetskimi agencijami. General Li Čajsum, ki je bil poprej diktator v Kantonu, zbira čete in se nahaja 215 milj vzhodno od mesta, od koder ga namerava napasti.

Peking, Kitajsko. — Po zadnjih uradnih poročilih posnemamo, da je prišlo pri zadnjih nemirih v Kantonu nad 6000 oseb ob življenje. Komunisti, ki so mesto zavzeli 11. decembra, so jih ubili 4000, dva dni pozneje so pa nacionalisti pregnali iz mesta komuniste, bila se je huda bitka, v kateri je padlo okrog 2000 oseb. V Hankovu so postavili k zidu in usmrtili 20 kitajskih komunistov.

KAJ PRAVI FAŠISTOVSKO GLASILO.

Rim, Italija. — Mussolinijevo glasilo, objavlja članek z naslovom "ŠHS—ječa narodov". Odbor za zatiranje narodov, ustanovljen v Parizu 1. 1917, ni bil nič drugega, kakor menica, izdana po zavezniških, v prid Srbom in Čehom, in sicer na obljubo razkrajajočih nemirov v Avstriji, do katerih nikdar ni prišlo. Avstrijo so zlomili Italijani od Piavi s pomočjo batalijona Čehoslovakov. Jugoslovani so stali na strani Avstrije. Medtem, ko so se Srbi pogajali za separaten mir z Avstrijo, in so bili pripravljeni dezertirati v nasproti tabor leta 1927 (?), se je Srbija lahko kazala svetu kot druga Belgija, pohabljen in pomandran, in je igrala to imenitno igro, dokler se ni končno silno povečala. Tako pravi fašistovsko glasilo; kaj pa svet o tem misli, je pa druga stvar.

VOLKOV V ŠPANIJI.

Vico, Španija. — Tudi po Španiji vlada v nekaterih krajih huda zima. V bližini mesta Lugo, je zapadel visok sneg, ki je pregnal volkove iz gorovja v dolino, kjer ogrožajo mesta in vasi. Veliko goveje živine so že požrli. Kmetje si ne upajo iz hiš, niti pri belem dnevu. Lovske skupine so se organizirale, ki bodo iztrebile golazne.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

VELIKI ZAMETI IN ZIMA V EVROPI.

Mnogo oseb je prišlo ob življenje vsled mraza. — Sneg v Rimu. — V Parizu je dolgo ne pomnijo tako hudega mraza.

London, Anglija. — Že večeraj je bilo na kratko poročano o hudi zimi v Londonu in sploh po Vel. Britaniji. Sedaj pa prihajajo poročila tudi iz drugih krajev Evrope, kjer vlada mraz, kakor že dolgo ne. V Parizu je sedem oseb umrlo vsled mraza. Poročilo pravi, da je število mrtvih gotovo večje, niso pa še vsi slučaji natančno znanjeni. Mrzel val je objel angleško obal, Francijo doli do Španije in gori do Skandinavije. Huda zima vlada tudi v Italiji in po Balkanu. Te dni je v Rimu snežilo. Od leta 1895 še ni bilo v Evropi tako hudega mraza, kakor je to leto. V Hamburgu je potniški parnik Fortuna II. obkoljen od ledu v reki Elbi in se ne more nikamor ganiti. V Rimu je bilo 4 stopinje pod ničlo; v nekaterih italijanskih gorah so imeli celo 28 stopinj pod ničlo. V Avstriji je po nekaterih krajih do deset pod ničlo, v Sonnblick pa celo 30. V nedeljo so bili tako hudi zameti v okolici Dunaja, da je bil promet na železniških progah več ur popolnoma ustavljen. Po Balkanu so tudi dobili veliki snežni zameti. Poročilo iz Belgrade se glasi, da je skozi 48 ur divjal tako hud vihar, da je bil železniški promet po več krajih popolnoma ustavljen. V Belgiji je pet oseb umrlo vsled mraza. V Bruslju so popokale vse cevi mestnega vodovoda. Reka Rena je zamrznila.

TOVARIŠ HICKMANA POD KLJUČEM.

Močna straža je postavljena okrog ječe, kjer se nahaja prijatelj morilca Mariane Parker. — Hickman se je nahajal v Chicagi.

Los Angeles, Cal. — Včerajšnje poročilo, da imajo oblasti že v rokah morilca 12 letne Marian Parker, ni odgovarjalo resnici, pač pa, da so po odtiskih prstov ugotovili, da je on izvršil umor. V torko so aretirali nekega mladeniča, ki se je izdal za prijatelja Hickmana. Zaprli so ga v ječo in okrog postavili močno stražo, ker je ljudstvo silno razburjeno. Poročilo, da so Hickmana že dobili v pest, je prišlo v torko zjutraj, a se je kmalu izkazalo kot neresnično.

Kolikor je znano, je bil Hickman v Chicagi, kjer je bil zaposlen v nekem gledališču. Pisal je svoji materi pisma, v katerih jo je prosil, naj mu nikar nič ne piše, ker ne ve, kako dolgo bo ostal tukaj.

EKSPLOZIJA V OROŽARNI; PET VOJAKOV MRTVIH.

Guatemala City, Guatemala. — Od tukaj poročajo, da je nastala strahovita eksplozija v tukajšnji orožarni; pet vojakov je bilo na mestu ubitih in enajst ranjenih. Med mrtvimi je tudi Col. Paz Chacon, bratranec Chacona guatemalskega predsednika. Škoda je ogromna.

ITALIJA POSLJE POSLANIKA V BELGIJO.

Sovražstvo med Italijo in Belgijo se je spremenilo v prijateljstvo. — Belgijska princesa Maria Jose bo poročila princa Humberta?

Bruselj, Belgija. — Pred nekako šestimi meseci se je v Belgiji opazilo gibanje proti Italiji, oziroma proti fašistovski diktaturi. Italijanski diktator Benito Mussolini, se je čutil skozi to tako užaljenega, da je odpoklical italijanskega poslanika iz Bruselja. Mussolini je pa pretkan lisjak in zlasti sedaj mu je vsak prijatelj dobro došel. Začel se je hliniti tudi Belgiji in italijanska vlada je sporočila belgijski, da je pri volji poslati v Bruselj svojega poslanika. Za to mesto je imenovan markiz Carlo D'Urazzo, italijanski poslanik v Bukaresti in glavni agent italijansko-romunske antante.

Da bi se pa prijateljstvo med Belgijo in Italijo še bolj utrdilo, se dela tudi na to, da bi prišlo do zaroke med belgijsko princeso Mario Jose z italijanskim princem Humbertom.

AVTOMOBILSKA NESREČE.

Chicago, Ill. — V torko je doseglo število mrtvih po avtomobilskih nezgodah v Cook okraju za t. l. točko 950. Devet sto petdeset žrtev je bil Isaac Day, star 69 let, ki je umrl v bolnišnici, kjer se je zdravil za poškodbami, ki jih je zadobil, ko je ga povozil avto.

ARETACIJE RUSKIH ŠPIJONOV V LATVIJI.

London, Anglija. — V Rigi, Dvinsku in drugih latvskih mestih so aretirali sedemnajst oseb, obdolžene vohunstva v prid sovjetske vlade v Moskvi.

ČUVAJ STRELJAL NA DELAVCA.

Chicago, Ill. — Edgar Jamison, 6052 St. Lawrence ave., je bil v službi pri Beich kompaniji, kjer delajo slaščice. Delal je ponoči. Ko se je zjutraj napolnil od dela domov, je zmaknil škafličko slaščic, da bi jih ponesel svoj mali hčerki. Čuvaj je to videl in na moža streljal, dobil je tako težko rano, da bo najbrž umrl.

William Edward Hickman je bil v službi na banki, kjer je tudi Parker, oče umorjene deklice zaposlen. Da je on izvršil umor, o tem ni več dvoma. Drži se ga tudi madež sleparije, namreč na banki je ponarikal nič ne piše, ker ne ve, kako dolgo bo ostal tukaj.

NOVI KARDINAL.

Slika nam predstavlja kardinala P. E. Filippija, ki je bil imenovan naslednikom pokojnega kardinala Lualdija v Palermu, Italija.

KRIŽEM SVETA.

Detroit, Mich. — V Detroit prihaja vsako leto več turistov. To leto je mesto doseglo v tem oziru nov rekord. Tudi okolično radi posejajo avtomobilisti, največ iz Chicage.

Dacula, Ga. — James Demmiffeld, farmar in njegov devetletni sin, sta bila najdena mrtva v hiši. Trupli sta bili razmesarjeni, kar so storili banditi, ki so odnesli iz hiše kar so našli dragocenosti.

Philadelphia, Pa. — Ko je bilo v veži hotela Benjamin Franklin vse polno gostov, je prišel neki elegantno oblečeni možki k blagajničarju in sprenotno, da ni nikdo opazil, mu nastavil na prsi revolver ter zahteval denar. Blagajničar se je moral pokoriti in izročiti drznemu roparju denar v znesku \$700.

Berlin, Nemčija. — V berlinskem zverinjaku dajejo zverinam tobak, da ga žvečijo, kar jim zelo ugaja. Najbolj se prikupe strežnik pantarju, če mu da nekoliko tobaka.

Cleveland, Ohio. — William P. Palmer, predsednik od American Steel & Wire kompanije je tukaj po kratki bolezni preminul. Mr. Palmer je bil predsednik omenjene kompanije od leta 1899.

Marshfield, Wis. — Tukaj je ogenj napravil pri anglički luteranski cerkvi \$4,500 škodo. Kako je ogenj nastal ni znano.

Chicago, Ill. — John T. Carpin, star 48 let, 1659 W. 18th St., se nahaja v kritičnem stanju v bolnišnici, dobil je strel v levo stran prsi blizu srca, ko se je njegov tovariš Stanley Jankowski igral z revolverjem, ki se mu je po nesreči sprožil.

Alliance, Neb. — Na križišču, oddaljeno dve milj južno od Seneca, Neb., je vlak zašel v avtotruck; tri osebe so bile na mestu ubite in osem je bilo ranjenih. Vračali so se ponoči iz neke zabave.

PRIPRAVE ZA COOLIDGEOVO POTOVANJE NA CUBO.

Washington, D. C. — Prihodnji mesec bo odpotoval predsednik Coolidge na Kubo, za kar se vršijo že zdaj priprave, katere vodi državni tajnik Kellogg. Namen predsednikovega potovanja je, da se udeleži pan-ameriške konference v Havani. Predsednik bo na Cubi dva dni.

POSLANEC HAUGEN IZDELAL NOV NAČRT.

Zopet je prišlo v ospredje vprašanje za odpomoč farmarjem. — McNary-Haugenov predlog predloži zbornici v popolnoma drugi obliki.

Washington, D. C. — V ponedeljek se je v zbornici zopet odprla stara rana — rešitev farmarskega problema. Poslanec G. N. Haugen, predsednik poljedelskega komiteja je zopet predložil McNary-Haugenov načrt, ki pa se zelo razlikuje od prvotnega. Izdelan je tako, da upa, da ga Coolidge ne bo vetiral. Vse točke, ki so bile na poti, da ni bil sprejet, je zamenjal z drugimi, za katere upa, da so sprejemljive. Tako bodo zopet priporočali vsak kaj drugega, farmarji pa ne bodo imeli prav nič koristi od tega, dokler si ne bodo sami pomagali in se združili ter napovedali boj posredovalcu, ki je med poljedelcem in med konsumentom.

BANDIT USTRELIL BANČNEGA URADNIKA.

St. Louis, Mo. — Pet banditov je napadlo Johna G. McCoola, knjigovodja in Johna W. Hopsona, pomožnega blagajničarja Hodiament banke, ko sta nesla denar iz University City banke v svojo banko. Banditi so s svojim avtomobilom zavozili tik avtomobila bančnih uradnikov in zahtevali denar. Ker sta se uradnika obotavljala, je eden izmed banditov začel streljati z revolverjem. Hopson je bil na mestu mrtve, McCool je pa zadobil težke poškodbe. Napadalci so s plenom okrog \$15,000 pobegnili.

Nebraska City, Neb. — Dva moža sta napadla uradnike Nebraska City National banke; šest uradnikov sta zaprla v blagajno, nakar sta nemoteno vršila svoj posel. Odnosla sta \$8,000 v gotovini in vladnih bondov v vrednosti \$30,000.

SMRT V OGNJU.

Merrill, Wis. — Ogenj je uničil poslopje farmarja Harold Donovana, oddaljeno devet milj od tukaj. V plamenih sta ostala dva mala otroka, tretjega so rešili. Škoda je velika.

PET NOVIH KARDINALOV IMENOVANIH.

Rim, Italija. — Papež Pij XI., je imenoval pet novih kardinalov, med temi pa ni nobenega italijanske narodnosti. Sedaj je v kardinalskem zboru 83 članov italijanske in 33 drugih narodnosti.

Iz Jugoslavije.

ČEHI OZNAČUJEJO ITALIJANSKO-ALBANSKO POGODBO KOT NASPROTJE K MIROVNI LOGIKI. — VSI ČEŠKOSLOVAŠKI LISTI PROTI ITALIJI. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Tudi Čehi za Jugoslavijo proti Italiji. Ravši, učiteljica v Apačah.

Legionarski list "Narodni Osvobodenci" v Pragi imenuje sklep italijansko-albanske pogodbe nasprotje k mirovni logiki, če se označuje kot odgovor na francosko-jugoslovansko pogodbo, ker le-ta ne izraža nobene agresivnosti na nobene stran. Bojazen pred italijansko ekspanzivnostjo je tem bolj upravičena, ker se njeni cilji ne morejo uganiti. Društvo narodov bi moralo v interesu svojega političnega in moralnega prestiža zavzeti k tej nevarni pogodbi svoje stališče. Tudi Stranskega "Lidove Noviny" in dr. Kramarev organ "Narodni Listy" pišejo o tej pogodbi, v kateri vidijo razširjenje italijanske operacijske baze na Balkanu. "Narodni Listy" pravijo: Mussolini gre brezobzirno proti svojemu cilju. Njegova politika pa je jasna, tako da se oni, proti katerim je ta politika naperjena, lahko pripravijo.

Zagonetna smrt trgovskega potnika.

V zagrebškem hotelu "Union" je že več mesecev stanoval trgovski potnik Ivan Weiss, star 53 let. Te dni se je pa sobarici ždelo sumljivo, ker Weiss 24 ur ni prišel iz svoje sobe. Sporočila je to stražniku, ki je del časa trkal na zaklenjena vrata, ne da bi se Weiss odzval. Pristavil je lestvo in zlezal skozi okno v sobo. Weiss je ležal mrtve na svoji postelji. Prišla je takoj policijska komisija z zdravnikom, ki pa ni mogel ugotoviti vzroka smrti.

Krvava svatba.

V vasi Požeški Brestovac se je nedavno odigrala krvava drama, kakršne v tem kraju še ne pomnijo. V hiši Joze Dubravca se je vršila svatba, na katero je ponoči vdrla skupina pijanih vaščanov. Nastal je prepir in pretep. Pričeli so pokati samokresi in ko so se kmetje razšli, so našli dva kmeta mrtva, tretjega pa smrtonesno ranjenega. Ubijalca — dva kmeta — so izročili sodišču v Požegi.

Smrtna kosa.

V Mariboru je umrla 65 let stara Ana Katarina, soproga železniškega strojevodje. — Umrla je zasebnica Ana Petrovič v starosti 55 let. — Umrl je g. Ivan Žolnir, upokojeni nadučitelj, ki je dosegel visoko starost 83 let. Pokojni je živel precej let kot upokojenec v Mariboru. Še pred par dnevi je šetal po mariborskih ulicah. Bil je vzgleden vzgojitelj mladine. Znan je bil po Mariboru in mu bodo ohranili vsi, ki so ga poznali, hvaležen spomin.

Smrtna kosa.

V Sv. Petru pri Mariboru je dne 26. novembra umrla po dolgi mučni bolezni v najlepši dobi, stara 21 let, gđ. Imelda

Redek gospodarski slučaj.

Gospa Marija Solak, veleposelstnica v Zamerkovi pri Št. Lenartu v Slov. goricah, redi osem krav. Tekom enega mevor na francosko-jugoslovansko pogodbo, ker le-ta ne izraža nobene agresivnosti na nobene stran. Bojazen pred italijansko ekspanzivnostjo je tem bolj upravičena, ker se njeni cilji ne morejo uganiti. Društvo narodov bi moralo v interesu svojega političnega in moralnega prestiža zavzeti k tej nevarni pogodbi svoje stališče. Tudi Stranskega "Lidove Noviny" in dr. Kramarev organ "Narodni Listy" pišejo o tej pogodbi, v kateri vidijo razširjenje italijanske operacijske baze na Balkanu. "Narodni Listy" pravijo: Mussolini gre brezobzirno proti svojemu cilju. Njegova politika pa je jasna, tako da se oni, proti katerim je ta politika naperjena, lahko pripravijo.

Umrla je

v Ljubljani po kratki mučni bolezni gospa Lujiza Hafner, tašča g. prof. dr. Val. Rožiča. Ranjka gospa je bila nad vse skrbna družinska mati ter je imela blago usmiljeno srce in odprte roke za reveže.

Brezsrčna mati.

Samska Julijana S. iz Kolo vrata je v noči na 24. m. m. skrivoma povila nezakonsko dete, katero je nato zakopala v bližnji gozd. Zadevo je doznalo orožništvo v Trojanah, ki je dne 25. m. m. v gozdu res izkopalo dete in brezsrčno mater ovadilo sodišču.

Težka nesreča na jeseniškem kolodvoru.

Med premikanjem vagonov je pritisnil potniški vlak 42letnega sprevednika Alojzija Segoto in ga smrtno nevarno ranil. Segoto so pripeljali v vlakom v ljubljansko bolnišnico.

Smrtna kosa.

Dne 25. novembra je umrl v Kočevju po vsej okolici dobro znani g. Viktor Schelmer, posestnik in mesar. Bil je poštenjak in zato užival tudi velik ugled, kar sprčuje njegov lep pogreb, ki se je vršil v nedeljo, 27. novembra.

Pogreb g. kaplana Hermana Mihelna

v Stari cerkvi pri Kočevju bil je zelo veličasten. Pokojni je slovel kot prvovrsten cerkveni govornik, kot neumorni kulturni delavec in kot izredno ljubezniv družabnik.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.40
1,000 Din	18.50
2,500 Din	46.25
5,000 Din	92.00
10,000 Din	182.00

100 Lir	\$ 6.10
200 Lir	\$11.90
500 Lir	\$28.75
1000 Lir	\$56.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno. IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATEV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJŠEK & ČEŠARK, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izida vsak dan razen nedelj, po-
nedeljkov in dnevoov po praznikih.

Izda in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slo-
venian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

POZOR:—Številka poleg vašega naslova na listu znači,
do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
s tem veliko pomagajte listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu
je čas do četrtke popoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov
uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Boljševiki predlagajo popolno razorožitev -- ali?

Ruska sovjetska delegacija je v Ženevi in po ostalem sve-
tu povzročila precejšno senzacijo. Predsednik delegacije, Li-
tvinov, je predložil ruski razorožitveni program, o katerem se
je že poročalo in obsega 14 točk, kakor svoj čas znamenita
Wilsonova izjava. Rusi zahtevajo: popoln razpust vseh boj-
nih sil na kopnem, na vodi in v zraku v teku štirih let, prepo-
ved rekrutiranja, porušenje vseh trdnjav in drugih vojni-
h naprav, uničenje vseh suhozemskih in pomorskih oporišč za voj-
sko in mornarico, prepoved sestavljanja vojaških proračunov,
razpust generalnih štabov, odpravo tovarn orožja, zakonsko
prepoved militaristične propagande in vzgoje mladine ter za-
konske načrte za strogo kaznovanje vseh prestopkov teh razo-
rožitvenih določb. Z eno besedo: radikalno usmrčenje vojne.
Litvinov se ni zmotil, ko je takoj pripomnil, da se bo mar-
sikomu zdel ta program utopijski, pristavil pa je, da je to pri-
pisati le njegovi novosti.

Litvinovu je odgovarjal francoski delegat, socialist Paul
Boucour. Litvinovi predlogi se mu zde preveč preprosti. Sa-
ma dobra volja ne zadostuje, da se dosežejo praktični uspehi.
Tudi popolna razorožitev ne bi izpremenila sedanjega svetov-
nega položaja, če se ne ustvari jamstvo za varnost držav. —
Male države bi bile prav tako izročene na milost in nemilost
velikim. Samo zaveza držav, da bodo skupno nastopile proti
napadalcu, more onemogočiti bodoče vojne. Na ta način za-
gotovljena varnost bo omogočila razorožitev.

Paul Boucour je bil v svojih izrazih jako uljuden in za-
gotavljal Ruse, da se jemlje njihov predlog resno. Za sedaj
pa se o njem ne bo več razpravljalo v Ženevi, marveč pride na
vrsto z raznimi drugimi načrti in predlogi šele pri prihodnjem
zasedanju pripravljalne razorožitvene komisije.

Večina svetovnega časopisja pa beleži sovjetski razo-
rožitveni program veliko manj uljudno nego Paul Boucour. V
splošnem se smatra, da ima ženevska senzacija v prvi vrsti
propagandističen namen. Ruski program je baš zato tako
radikalno sestavljen, da ne bi bil sprejet. Pač pa bodo lahko
komunisti blesteli pred miru željnimi množicami kot najhujši
sovražniki vojne in militarizma, dočim si bodo "meščanske"
vlade nakopale nov, opravičen očitke, da ne marajo razorožit-
ve, da proti vojni samo deklamirajo, v resnici pa se mrzlično
pripravljajo nanjo in jo izzivajo.

Tak vtis o ruskem razorožitvenem predlogu pa bodo do-
bille le zelo, zelo nerazodene množice. Pameten človek pa bo
resno podvomil glede iskrenosti Litvinova. En sam prevdarek
zadostuje za njeno oceno. Če bi se ruski načrt v resnici iz-
vedel, bi morala kar cela vrsta režimov v raznih državah li-
kvidirati. V prvi vrsti vsi tisti diktatorski režimi, kjer vlada
manjšina nad večino in se drži samo z orožjem in nasiljem.
Ti bi moral ne samo fašizem, marveč z njim vred tudi dikta-
tura boljševizma v sovjetski Uniji. Ali hoče Litvinov ta uč-
nek, Najbrž ne! Zato je že spričo tega samega premisleka
upravičeno trditi, da sovjetska delegacija ne misli resno s svo-
jo ženevsko senzacijo.

S takimi metodami se ne služi ideji miru in razorožitve,
prav tako malo kot z nemško tezo, da se mora začeti razo-
roževanje izvajati neglede na varnost, ali pa z angleško in ame-
riško, ki hoče izsiliti samo razoroževanje kontinenta. Edina mo-
žna pot, da se dosežejo pozitivni rezultati, je ona, ki jo za-
stopa cel čas, kar traja razorožitvena debata, Francija, in jo

podpirajo tudi države Male antante: zmanjšanje oborožene
sile je podrejeno ali vsaj koordinirano dosegi čim večjega in
sigurnejšega jamstva za varnost držav, druge pred drugo. —
Države morajo dobiti zavest, da ne bodo postale žrtve lastne
idealne miroljubnosti, ko bodo odložile orožje, da ne bodo
plen pohlepnih sosedov.

Pot zagotovitve varnosti je sicer dolga in težavna, je pa
v resnici edino mogoča, edino iskrena in edino realna metoda,
da se pride do olajšanja strahovitih vojaških bremen, pod ka-
terimi ječi človeštvo.

BESEDE, KI SO VREDNE, DA JIM VSI PREMIŠLJAMO!

Sheboygan, Wis.
Vsak poročevalec opisuje
delavske razmere, zato jih
bom pa jaz opustil, bom pa
raji malo opisal naše društve-
no življenje, kakor se pač mo-
jemu okusu dozdeva.

Zadnje čase se dosti po na-
selbinah agitira z ustanavljan-
jem društev angleško govore-
čih, katera bi se naj priklopi-
la k eni ali drugi podporni or-
ganizaciji. Kakor je znano, po-
sebnost je tistim, ki se bolj zani-
majajo za društva, da je mladi-
na bolj mrtva za naše društve-
ne seje in sploh za društveno
življenje. Namen teh angleško
govorečih društev po mnenju
nekaterih je, da bi jih na ta
način pridobili, da bi se mladi-
na začela bolj zanimati za
društva, kajti po mnenju mno-
gih jih njih lastna mladina ne
razume na sejah.

Ako mi bolj natanko pogle-
damo razmere in obstanek na-
ših slovenskih društev, mora-
mo pripoznati, da čez 15 ali 20
let bodo tako ali tako morala
društva začeti poslovati v an-
gleškem jeziku, kajti mi bomo
pomrli in iz stare domovine
nam ni treba dosti pričakovati
priseljencev, toraj bo edini iz-
hod, da bo mladina prevzela
vodstvo naših društev in tedaj
bodo pa tudi seje se začele ob-
državati v angleškem jeziku.
Edina vez med nami in med
mladino bi bile ravno seje, ko
bi se lahko mladino pridobilo,
da bi se začela zanimati in ljubi-
ti svoj materin jezik. Toraj
potrdimo se, da bomo seje
obdrževali bolj resno in mirno,
ne pa samo prepirali se na
njih, pa bo tudi mladina bolj
razumela pomen društvenih
sej. Zavrzimo ideje, v katerih
se nahajamo in pogledimo malo
po drugih narodih in potem pa
sodimo sami. Kaj nam poma-
gajo šole in druge izobraževal-
ne ustanove, ako pa sami de-
lujemo na naš skorajšnji narod-
ni grob. Ko Italijan zapira slo-
venske šole in razpušča njih
organizacije, se mi tukaj nad
njih početjem zgražamo, v na-
sprotne slučaj pa si mi tu-
kaj, ko nam je za jamčena svo-
boda, pripravljamo konec, ka-
teremu se tako ne bomo mogli
ogniti. Toraj je potreba, da mi
sami mladino obdržimo za se-
be in z njo z duhom časa na-
predujemo. Ako pa bo mladi-
na od nas, kaj bo pa potem z
našimi društvi čez leta? Kje

bomo mi dobivali novih članov,
to je vprašanje, na katero si
naj vsak odgovori po svoje. Za
vzglede pa si vzemimo Nemce,
koliko oni žrtvujejo za svojo
narodnost in njen obstanek.
N. N.

FARNI VESTNIK SV. DRUŽI- NE V KANSAS CITY.

Prva služba božja v novi slov-
cerkvi bo na sveti večer
polnočnica.
Kansas City, Kans.

Kako hitro čas leti! Ze zo-
pet stojimo na pragu lepih bo-
žičnih praznikov. V tem času
se ves svet silno pripravlja, ko
si želi pripraviti medsebojno
veselje. Mi kristjani pa imamo
še več vzrokov, da se tem bolj
pripravljamo ne samo za po-
svetno in medsebojno veselje,
temveč za prihod našega Go-
spoda Jezusa Kristusa, ki trka
v tem času na vsako krščansko
srce. Farani župnije sv. Druž-
ne se še posebej pripravljajo
s tem, da to ljubo Dete zadobi
ne samo uboge jaslice za svoje
stanovanje, ampak krasno no-
vo svetišče, novo cerkev, v ka-
teri se bodo prve službe božje
opravile na Sveti dan. Zadnje
službe božje so se vršile zad-
njo nedeljo v naši stari cerk-
vici in sicer bolj slovesno za
slovo in zahvalo Bogu s "Te
Deum" ob koncu zadnje sv.
maše. Zato na božični dan se
prva služba božja začne ob
polnoči s slovesno peto sv. ma-
šo, da se večnemu Bogu v čast
hvala zapoje "Gloria in Excel-
sis Deo"; kakor se je slišalo ob
angeljev tisto noč, ki so peli
pastirjem, ko so čuvali svoje
črede na planinah. Pri polnoč-
nici, kakor tudi ob 10. uri bo
posebno lepo in zbrano petje
pod vodstvom č. Sr. M. Lo-
rette. Peta maša v F. no. 2. Ro-
sewig. Pri darovanju "Adeste
Fideles" od A. Foerster. Slavni
božični speli pred in po sv.
opravi "Sveta Noč" in druge
v slovenskem. Sledeči bodo pe-
li pri obeh teh sv. mašah:

Soprano: Misses Johanna
Veselič, Mary Zupan, Louise
Maurin, Wilhelmine Drager,
Mary Novak, Agnes Majerle,
Anna Majerle, Anna Drčar,
Mary Anžiček, Mary Kragel,
Mary Zakrajšek, Agnes Mau-
rin. — Alto: Misses Josephine
Drčar, Mary Jankovič, Frances
Štimec. — Tenor: Messrs. Nick
Guštin, Anton Orel, Joseph
Novak. — Bas: Messrs. Geo.
Bajuk, Joseph Kostelec.

Ob 8. uri krasno slovensko
petje se bo slišalo iz stoterih

mladih grl naše vrle šolske
mladine, ki bo pela "O Jezu-
šek, pozdravljam Te! . . . An-
gelsko petje, Hitite kristjani,
Po koncu narodi". Popoldne ob
pol 3. uri bodo slovesne večer-
nice, katerim sledi blagoslov z
Najsvetejšim.

Na sv. Stefana večer priredi
naša šolska mladina igro: ša-
ljive burke, pod vodstvom č.
sester, katera nam obeta veli-
ko udeležbo in se predstavlja
v cerkveni dvorani. — Na Sil-
vestrov dan starega leta večer
pa naše dično žensko altarno
društvo sv. R. T. priredi pose-
no zabavo in ples in s tem vabi
vse Slovence na to veselje. Pri-
poročamo oboje. Slovenci k
Slovenem! — bodi naše ge-
slo.

Vesele božične praznike vsem
in božjega blagoslova vašemu
listu!
Rev. John Perie.

GLASNIK NAJVIŠJE SLOV. NASELBINE NA SVETU.

Leadville, Colo.
Novice so "visoke", ker pri-
hajajo pač iz najvišjega orga-
niziranega mesta na svetu, in
skoroda iz "oblakov", drugače
pa na njih ni prav nič visoke-
ga; čisto navadne so, kakršne
se dogajajo prav povsod.

Na gospodarskem polju in
pri zaslušku nismo prav nič —
visoki; prej bi se lahko opravi-
čeno moglo trditi, da lezemo
skoroda navzdol. Mnogo se go-
vori o rudokopih in rudah, a
vse kaže, da so naši nekdanji ta-
ko bogati rudokopi vendarle
že precej izčrpani. "Lisariji",
ki delajo na lastno roko v zve-
zi s kako večjo kompanijo, se
trudijo in ubijajo in skušajo
priti do kakega zaželjenega
uspeha. Tu pa tam se še kaj
posreči, pa je na drugi strani
dostikrat delo zastoj, oziroma
prinese le izgubo, da izgine še
tudi, kar se je prej naredilo. —
Gre pač gor in dol, a povečini,
žal, navzdol. Ker ni dosti ru-
de, tako vsaj pravijo, so poga-
sili v toploti, kjer je precej
naših ljudi zaposlenih, zopet
eno peč in baje samo ena še
gori. Kakor je poročal tukajš-
nji list, bo odslavljenih do 70
ljudi, če jim ne dajo kje dru-
ge primerne dela. Poleg v
rudokopih in toplotnici je tu
malo zaslužka, ker smo pač
tako — visoki.

Tesno zvezano z gospodar-
skim življenjem je tudi dru-
žabno in društveno. Vse gre,
kakor pač razmere prinesejo.
Vsakoletni cerkveni bazar smo
malo pozneje nastavili, in še
precej zadeli. Vobče so vsi po-
magali, nekateri prav mnogo,
posebno dekleta pri razprodaji
vstopnic gdi. Fink in Bern-
ard), pri kontestu (gdi. Pra-
protnik in Jusko) in pri dari-
lih. — Skupni dobiček je bil
\$1162.02. Ni toliko, kakor je
bilo lansko leto, a ker smo
imeli avgusta še posebno nabi-
ranje za premož, je znesek za
sedanje razmere zadovoljiv.
Ako se le količjak izkaže še
kolekta za Božič, upamo do
\$500.00 odplačati na dolgu in
pokriti vse tekoče stroške.

Lovske puške smo tudi letos
dobro namazali, pa ni dosti
pomagalo. Jeleni so bili pre-

kunštni, le par naših lovcov je
imelo srečo, drugi so se vračali
precej — polomljeni. Kdo je
bil med polomljenimi, ni treba
popraševati, ker polomljen
nihiče ni rad. Bolj nevarna je
mast na puškah zajcem. Teh
smo pa toliko — polomili, da
so se nam od zajčine skoroda
polomili že želodeci. Največji
junak na lovskem kvantanju
je dozdaj Mr. John Zelezni-
kar, Vaš zastopnik, ki je, ka-
kor pravi, z enim strelom podrl
ali polomil kar pet gorskih ko-
sošij. Naš policman, Mr. John
Jamnik, pa je neveren, in trdi,
da so bile kokoši v — kurnjaku.

V zadnjem času so se pore-
čili Frank Stevens in Ana
Brodnik, ter John Matič in
Mary Ponikvar. Vsem obilno
sreče v novem stanu. Poleg ne-
kaj novih državljancev smo pa
po smrti pretrpeli dve hudi iz-
gubi. Dne 14. novembra je um-
rla po težki operaciji v Salidi
Mrs. Mary Gornik, vdova po
lansko leto umrlem možu, in
mati deveterih otrok. Bila je
še 46 let stara in vsepovsod
spoštovana, kar se je pokazalo
na dan pogreba pri veliki u-
deležbi.

Še večja izguba pa je bila
posebno tudi za župnijo smrt
našega dolgoletnega cerkvene-
ga odbornika, Franka Stiberni-
ka. Sicer je nekaj časa bolehal,
a nihiče ni pričakoval, da ga
smrt pobere. Vse je bilo izne-
naden, ko ga je zaporedoma
zadela kap in je dne 3. decem-
bra izdihnil svojo dušo. Rajni
je bil vzgleden mož, vnet za
vse dobro in je mnogo delal, ko
je pogorela cerkev, da se je
postavila še lepša in se je
manjšal dolg. Izgubili smo z
njim enega izmed najboljših
mož. Pogreb dne 11. decembra
je pričal, da je bil rajni po-
svod zelo priljubljen. Med dol-
go vrsto bratov podpornih dru-
štev je vihal kar pet zastav.
Odsel je in se odpočiva, njego-
va dobra dela pa so šla za
njim, pa niso odšla.

Ako omenim še nekaj o —
zimi, to pač ni nobena novica,
ker zima ima tu mlade, kakor
vse kaže, a letos je pa poleg
svoje običajne dolgotrajnosti
precej — huda, dasi pravijo,
da drugače tu ni huda. Zimi
pač ni zaupati.

Ker smo vsekako "visoki",
nosimo glave korajžno po-
konci.

TEDENSKI VESTNIK SVETE- GA ŠTEFANA.

Chicago, Ill.

Božično razpoloženje vlada
v vsej naselbini. Zlasti naši o-
troci čakajo najlepšega praz-
nika z vsem veseljem.

Kakor druga leta so se tudi
letos pripravili za lepo božič-
nico. Na dan sv. Stefana popol-
dne se bodo pokazali in isti
dan zvečer. Pokazali bodo svo-
jim materam in očetom, kako
gladko jim teče materin jezik.
Upriporili bodo lepo novo
igro "Bedak Pavlek" v treh de-
janjih.

Igra je polna lepih prizorov.
Igrajo med drugimi našimi
otroci iz Kranjske in Stajerske
tudi prekmurski otroci. Prek-
murski rojaki, ne pozabite na

to našo prireditev ne dan sv.
Stefana.

Popoldne ob treh je javna
poklonitev vseh šentšefanskih
otrok božjemu Detetu Jezusu v
cerkvi ob navzočnosti njihovih
mater in očetov. Kratak nago-
vor in pete litanije. Nato gre-
mo vsi skupaj v šolsko halo,
kjer bo igra. Po igri žive slike
in obdarovanje otrok.

Priidite vsi na to prireditev!
Zadnjo nedeljo imelo je dru-
štvo Najsv. Imena svoje skup-
no četrtletno obhajilo pri pol-
osmi sv. maši. Udeležilo se jih
je veliko število tako mož kot
mladeničev. Takoj po maši pa
je imelo društvo skupni zaju-
trek v dvorani pod cerkvijo.

Bilo je nekaj krasnega. Dvora-
na je bila skoro polno nabita.
Na eni strani in od spredaj
polno omizje zasedeno od oče-
tov, in na drugi strani so za-
sedli skoro polovico dvorane
naši vrli fantje, člani mladins-
kega oddelka društva Najsv.
Imena. Po zajutreku so sledili
govori. Navdušeno je govoril
najprvo predsednik društva,
Mr. Leon Mladich, za njim
društveni duhovni vodja, preč.
g. župnik pater Anzelm Murn,
ki je v lepih besedah izrazil
svoje veselje nad toliko ude-
ležbo in tako disciplino tega
vrlega cerkvenega društva. —
Navdušeno je bodril in navdu-
ševal vse še za bodočnost. Za
tem so govorili še drugi člani
društva, kakor tudi uradniki
mladeniškega oddelka. Bilo je
res nekaj družabno prijetnega.
Takah sestankov bo treba še
več. Zvečer pa je imelo društvo
svojo četrtletno in obnem
glavno sejo. Izvoljen je bil ves
stari odbor.

Ne vem, zakaj se je nesreča
priključila v našo naselbino. Zo-
pet sta se dva ponesrečila. Ro-
jak Zeman si je nalomil roke
in prsni koš. Mr. Kordesh si je
zastrupil kri. Upamo, da bosta
oba zopet okrevala.

Zaklenje in odnosi s soses-
činso so tudi postali sedaj ne-
kam bolj živahni. Čujemo, da
gredo igralci Dramatičnega
kluba igrati v Waukegan in da
pridejo Waukeganci enkrat k
nam. Pa tudi naši otroci bodo
šli v januarju gostovat na wau-
keganski oder in Rev. Fr. Azbe
bo prišel s svojimi šolskimi o-
troci k nam. Samo, da se še z
Jolietom in Sheboyganom po-
botamo za medsebojno delo,
pa bo naravnost vzorno to na-
še bratstvo, naša medseboj-
nost. Ze nešteto krat so gosto-
vali športniki drug pri dru-
gemu, še dramatika, pa bo. V
So. Chicago smo pa že itak sli-
enkrat gostovali. Čakamo samo
še, kedar bodo oni prišli k nam.

Mr. Ratič je prišel s pou-
kom petja na naši šoli. Ustano-
vil bo otroški zbor in ga bo
učil tako v angleškem in slo-
venskem narodnem petju, pa
ne samo narodnem, temveč tu-
di v cerkvenem. Poleg tega
zboru bo imel tudi violinski
zbor. Oba zboru bota priredi-
la vsako leto prireditev v ko-
rist cerkve. Mr. Ratiču mnogo
uspeha!

Zadnje nedelje smo krstili
novorojenčke Joe in Mary Zu-
(Dalje na 4. strani.)

* PODLISTEK *

Rev. K. Zakrajšek, O.F.M.:

MOJI SPOMINI.

Spomnil sem se pri tem na Kosmačevega
očeta v Chicagi in Mr. Ant. Kremesca in
primerjal njiju pritrkavanje, ko sta se
spravila v zvonik za kak praznik in drobi-
la svoje "viže", in te danes tukaj doma.

Ja, pa oče Kosmač in Kremesec sta res
mojstra v tej stroki, tu so ju pa le še pre-
kosili. Ko sem pozneje povpraševal po
mojstvih, ki so pritrkavali, ne vem, če
smem izdati uradno javno tajnost ali ne?
Bila sta to nihče drugi kot domača gospo-
da, župnik in kapelan. Dobro sta jo ureza-
la. En mož mi je trdil celo, da znajo gos-
pod župnik šestnajst viš pritrkavanja. Ne

vem, ali jih znajo res toliko ali ne. Toliko
pa vem, da so bile te "viže", katere sem
čul to popoldne, mojsterske.

Kmalu za farnimi zvonovi so se oglašili
šentanski na gori Sv. Ane, ki so pa tako hi-
teli drobiti svoje "viže", da je šlo kakor
polka v primeri s preserskim valčkom.

Za Sv. Ano se je oglasil Sv. Florijan v
Kamniku, ki ima pa še nekoliko manjše
zvonove, kakor jih imamo pri Sv. Stefanu.
In za Sv. Florijanom je oddaleč zaabne-
lo čez mirno plan pa še z Zalostne gore.
Tu imajo pa skoraj tako močno zvone-
nje, kakor v Preserju. Samo še nekoliko
lepsi akord imajo. Škoda te, da so zvonovi
železni. Ko bi ta akord bil bronast, bilo bi
to zvonjenje, da bi mu ga ne bilo para v de-
vetih farah.

Vmes je pa Zalostno pel pesem samotar-
ca Sv. Jožef z vrha svojega grička in neka-
ko spremljal pritrkavanje ostalih cerkva.
Je namreč sam. Zalostna gora ga mu je po-
darila.

In ko se je to zvonjenje iz teh petih cer-
kva strnilo v eno samo himno, eno samo
pesem, bilo je to nekaj krasnega, česar se
ne čuje morda nikjer drugje več na svetu.
Saj meni se je tako zdelo. Zatisnil sem oči
in dal domišljiji prosto pot in prisluškoval
temu zvonjenju. In bilo je prijetno, prijet-
no . . . Šlo je do srca, ki je začelo hitreje
biti in — pozabil sem, da sem še na zem-
lji. Duh se je dvigal in hitel za temi glasovi
kvišku, kvišku, k Bogu, h kraljici Mariji,
katere rojstnemu dnevu je veljala ta kras-
na himna. In ko sem ob presledkih gledal
okrog po njivah v nižinah, kjer so se pe-
hali in mučili revni Preserci na svojih skat-
natih njivah in njivah, in so se zopet o-
glasili zvonovi, zdelo se mi je, da vsi tu-
tijo isto, kajti videl sem, kako se je sedaj
tam eden in tam zopet eden in tam zopet
eden dvignil od dela, se oprl na svojo mo-
tiko ali grablje; postal nekoliko in se za-
misli. Himna zvonov mu je šla do srca in
vzbudila tudi v njem občutljivo strunico

slovenske ljubezni do Marije in tudi njego-
va duša je zapela slavnostno pesem skupaj
z zvonovi, pozdrav rojstnemu dnevu "Kra-
ljice slovenske" — Marije, Matere božje.
Da sem jih prav razumel, mi je bil dokaz,
da se jih je več obrnilo proti Marijini cerk-
vi na Zalostni gori, dvignilo klobuk, naj-
brže v pozdrav, potem pa hitelo naprej z
delom in garanjem za ljubi težki kruhek.
Preserska župnija ni velika. Morda ka-
kih 300 družin ima. Vasi ima devet s šest-
mi podružnicami, od katerih so vse na viš-
jih ali nižjih gričkih. Če gledaš iz Ljublja-
ne proti jugu, boš takoj lahko videl vsaj
tri: Sv. Ano, najvišjo, Sv. Jožefa v sredi-
ni in na zahodni strani Zalostno goro, najniž-
jo. Župnija je bila dolga leta podružnica
Bisterskih menihov kartuzanov, ki so čita-
teljem "Ave Maria" gotovo še dobro v spo-
minu iz povesti "Mati". ki je izhajala v
"Ave Maria" eno celo leto. Cerkev Sv. Vi-
da je bila zidana l. 1711 in je na zunaj im-
pozantna stavba z dvema kupolama. Zno-

traj je sestavljena z dveh rotund, manjše,
kjer je veliki oltar, in večje, ladnja za ljudi.
Cela stavba je umetnina stavbinstva.

Tu v Preserju je doma več znamenitih
naših rojakov v Ameriki. Tako je tu doma
Mr. Jožef Svete iz Loraina, katerega goto-
vo pozna pol slovenske Amerike in katere-
ga pozdravljamo tja čez lužo, kajti več-
krat se ga doma spominjamo. V Clevelandu
je še več družin tu doma, kakor Krem-
šarji, Mevžeki in dr. Da, saj je polovica
vasi danes v drugih rokah, ker so se doma-
čini izselili tja.

Kamniki je druga podružnica. Lepa vasi-
ca s kakimi petdesetimi hišami, ki so vse
na kupu, na mali višini med Presersko vi-
savo in Zalostno goro. Tu so doma zlasti
naši Suhadolniki, tako naš clevelandski
graščak, Frank Suhadolnik, bogati trgovec
s čevlji, čigar oče je bil dolga leta cerkov-
nik pri sv. Florijani. Tu imajo svoj dom tu-
di Jarc, ki so vsi obče znani in priljublje-
ni v Clevelandu.

Dva prosilca pred loncem.

K. Z.

"Denar je vse na svetu", je pogosto trdil Jernačev oče, bogat kmet, ki je bil znan daleč na okoli kot velik skopuh. Je pa tudi res ljubil denar, kakor nič drugega več na svetu. Družina je stradala pri njem. Vse okrog hiše je bilo zanemarjeno.

"Kaj bi zapravljali?" se je izgovarjal, ako ga je kdo opozoril na to. "Nekoliko se potrpi, pa je. Čemu bi denar trošil."

Pri tem mu je pa rastle njegov kupček. Ker v tistem času še ni bilo tako hranilnic, kakor so dandanes, so posebno kmetje shranjevali svoj denar v hiši doma, kakor so ga pač najbolje mogli. Jernač ga je imel najprej shranjenega v kleti v skritem kotu na polici. Nihče bi ga ne izsledil, če bi tudi vso klet preiskal. Ko ga je bilo pa več, moral je iskati drugi način, kam in kako ga bo spravil.

"Že vem, kako bo najbolje", je rekel sam pri sebi. "Tudi stari so tako delali."

Dobil je star železen lonec, naredil v tleh v svoji spalnici luknjo in tam v loncu spravil svoj denar.

V svoji veliki skoposti in ljubezni do denarja tudi še sam sebi ni privoščil. Bil je suh in izstradan, da bi se vsakemu smilil, kdor bi ne poznal njegove skoposti.

Tudi za reveže in za dobre namene ni nikoli nič dal. To pa še najmanj.

"Kaj bi denar tja metal?" se je izgovarjal, ako je bilo treba dati za kako dobro stvar. "Delati naj gredo ti berači!" je ozmerjal vsakega reveža, ki

je potrkal na njegova vrata.

Tako se mu je počasi lonec polnil vedno bolj. Kolikor več pa je bilo v loncu, toliko večja je bila tudi njegova skopost in toliko večja ljubezen do lonca.

Vsaki večer, predno je šel spat, je odmaknil težko skrivnjo, ki je stala nad skrivniščem, in prešteval denar. Da, to je bila prava slast zanj, ko so mu rumeni cekini padali iz rok nazaj v lonec, ko jih je štel.

Vsakokrat pa, ko je sešel denar, je pokleknil pred loncem in prosil Boga: "O Bog, ne daj, da bi umrl preje, nego bo ta lonec poln."

In Bog ga je uslišal. Lonec je z leti tako napolnil, da je začel misliti že na še enega ali večjega.

Toda prišla je bolezen in umreti je moral.

Težka, težka je bila ločitev zlasti od preljubega lonca. — Vendar smrt se ne da podkupiti in ni se zmenila ne za skopuha ne za njegov lonec. Pokosila ga je. Moral je v grob. Lonec je pa ostal njegovemu edinemu sinu, ki ga je bil seveda nad vse vesel. Zelo je bil hvaležen Bogu, da je vzel očeta k sebi, da je tako lonec ostal njemu.

Dokler je bil oče skopuh živ, moral je tudi sin stradati. Nikdar ni imel denarja, da bi ga mogel potrošiti kakor drugi. — Obleko je imel vedno strgano.

Ko je tedaj oče umrl, on pa podedoval njegov veliki zaklad, se je pa hotel sin odškodovati za vse njegovo stradanje in pomanjkanje. Zgodilo se je, kakor se navadno vsi kdaj zgodi, da "šparovec ce-

rovca najde". Kolikor večji skopuh je bil oče, toliko večji zapravljivec je bil sin. Prav nič se mu ni zdelo škoda denarja.

"Oče je skoparil, jaz pa ne bom," je rekel pogosto sredi svojih vinskih bratcev v gostilni, ki so se vsi dobro imeli z njim za očetove priskoparjene cekine.

Kakor rajni oče, tako je imel tudi sin navado, da je vsaki večer prešteval svoj zaklad, koliko ga je še, kako dolgo se bo še dobro živelo. Ker je bil lonec velik, držal je veliko, zato pa tudi zapravljanje ni šlo tako hitro.

Kakor oče, tako je tudi sin vsaki večer, ko je sešel denar, pokleknil pred loncem in prosil Boga:

"O Bog, ne daj, da bi umrl preje, nego bo ta lonec prazen!"

Tudi njega je Bog uslišal. Zapravlja se denar veliko hitreje in lažje, kakor se pa skopaj spravljaj. In tako je bil v nekoliko letih lonec res prazen, sin pa berač.

Ko je zapravil zadnji cekin iz lonca, gledal je žalostno prazni lonec. Obračal ga je na vse strani, pa nič več ni padlo iz njega. Šlo je vse. Pa še več! Naučil se je zapravljati, dokler je bilo kaj v loncu. Ko sedaj v loncu ni bilo več, zapravljati je pa le hotel, šlo je tudi posestvo kos za kosom na boben. In v nekoliko letih od vsega očetovega premoženja ni ostalo ničesar več. Sin je moral vzeti v roke beraško palico in iti prosit od hiše do hiše.

To je bil konec skopuhovega lonca.

"Šparovec zmiraj cerovca najde."

Pa recite, če ni to res?

—
ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Raznoterosti.

RAZNE POTEKAVŠČINE.

Pred kratkim smo čitali v časopisu, kako so prišli na sled Francozu Callizu, ki je imel svetovni rekord v varanju publike. Po njegovi trditvi je dosegel z letalom višino 42.652 čevljev, kar je toliko kot 13.000 metrov, in seveda ga je svet občudoval, on pa žel nezasluzeno slavo. Dognali so, da je v višavi manipuliral z merilom ter da je dosegel le 15.000 čevljev ali 4572 metrov. Da so v letalo brez njegove vednosti montirali barometer, ki je natančno registriral, kako visoko je bil, to smo že brali. Francoski aeroklub ga je diskvalificiral za vedno kot letalca.

Željo, postati slaven in občudovan, je imel že marsikdo, a ker tega ni mogel drugače doseči, je pa poskusil varati svet.

Klasična primera je dr. Cook, ki je v resnici mnogo neznanega sveta raziskal, občudovan od celega sveta. Nekoč pa je svetu javil, da je dosegel severni tečaj. Bil je tedaj največji junak in ko se je vrnil, ni hotelo biti konca raznim sprejemom. Kamorkoli je prišel, so ga hoteli imeti v svoji sredi, tako tudi razni vladarji, predvsem pa učenjaki svet seveda.

Vse je tudi hotelo videti dva "domačina", katera je pripeljal od "severnega tečaja". Toda njegova slava je bila kratkotrajna, kajti ravno dva meseca po njegovi vrnitvi so ugotovili, da je Cook goljufal in sedaj je postal predmet splošnega zasmehovanja.

Še ni tako dolgo tega, kar je italijanski profesor Martino Fusco javil svetu, da je našel do tedaj sploh neznano zbirko

Livija in sicer kar celih 107 knjig. Kmalu pa se je moral udati ter priznati, da je bilo vse to samo izmišljeno.

Pred nekaj leti je prišel v London mož, ki se je izdal na ime Psalmanazer. Šel je naravnost do takratnega londonskega škofa ter trdil, da je "Formošan" ter da je mnogo svojih rojakov spreobrnil v krščansko vero. Izrazil je željo, da bi v "formoški" jezik rad prevedel katekizem, Novi Testament ter druge verske knjige. Psalmanazarja so poslali na univerzo v Oxford, kjer naj bi s pomočjo ondotnih učenjakov prevedel omenjene knjige. Lotil se je tudi angleško-formoškega besednjaka in preteklo je precej časa, preden so spoznali, da tak jezik sploh ne eksistira ter da je Psalmanazer Francoz in noben učenjak. (Angleške učenjake je bilo v onem času precej sram pred učenim svetom, da so se toliko časa dali voditi za nos.)

V mnogih takih slučajih je glavni namen dosega premoženja. So pa tudi taki, katerim je varanje sveta v zabavo.

Lansko leto n. pr. je bilo angleško časopisje polno slavo-spevov na nekega človeka, ki je razposlal brez števila vabil visokim osebnostim, katere naj bi se udeležile "poroke iz visokih krogov." K sreči se "najvišji" niso odzvali, vendar pa je drugih prišlo zelo veliko število, ki pa so osramočeni odšli, kajti poroke v resnici ni bilo nikjer. Toda tega šaljiveca so izsledili in moral se je pri vseh onih, katere je potegnil, oprostiti.

Nekdo je pred nedavnim ča-

som poslal časopisu "Times" pesnitev, češ, da jo je poslal slavnemu Rudyardu Kipling. Pesnitev je bila tako podobna pravim Kiplingovim, da so v uredništvu brez nadaljnega verjeli ter jo objavili kot tako. Seveda je naslednji dan sledil popravek, toda blamaža za list je bila tu.

Lansko leto je neki Londončan poslal bolnišnici, katera je prosila pomoči in podpore, ček za tisoč funtov. Veselje pri vodstvu je bilo veliko, kajti 50.000 dolarjev tudi sicer bogati Angleži ne zametujejo. Toda veselje je bilo zelo kratko, kajti še isti dan so v bolnici zvedeli, da jih je nekdo neusmiljeno potegnil. Ko so namreč hoteli ček vnovčiti, se je izkazalo, da se glasi na banko, katere že davnaj nikjer ni.

REVOLTA V PALAČI NOVEGA SULTANA.

Po nedavni smrti svojega očeta je zasedel maroški prestol njegov 20letni sin Sidi Mohamed Hamada. Ze prvi dan je prišlo v palači novega sultana do majhne revolte.

Prvo, kar je mladi vladar storil, je bilo, da je odstavil favorita svojega očeta, doslej vsega močnega Si-a Hababa. Si Hababu je bil doslej minister in osebni prijatelj umrlega monarha ter njegov najuplívnejši svetovalec.

Si Kababu je bil rojen istega dne kot prejšnji sultan. Dasi je bil sin sluge v sultanovi palači, se je igral kot otrok dan na dan z mladim princem in poznejšim sultanom. Ko je zasedel Mulay Jessuf prestol, ga je napravil za svojega privatnega sekretarja ter ga obsipal z dokazi svoje vladarske milosti. Si Kababu je bil velik intrigant, ki je storil vse, da

je prepričal, da bi si pridobil sultanovo zaupanje razven njegova kdo drugi na dvoru. Napram dvornim uradnikom je bil čisto krut, sužnje v palači je traktiral s pasjim bičem. Zato je razumljivo, da ni imel razen sultana niti enega prijatelja, temveč same sovražnike. Za svoje intervencije pri sultanu se je dal dobro plačevati. Dasi njegove manipulacije sultanu niso ostale nepokrite, kljub temu mu ni mogel nihče škodovati; sultan ga je držal za vsako ceno. Ko je bil izvoljen za sultana Sidi Mohamed Hamada, so ga prosili ministri in višji uradniki, da naj Sia Hababo odstrani. Sidi Mohamed Hamada je to tudi storil. Uro potem, ko je zasedel prestol, je bil Si Habada obveščen, da je odstavljen ter da ima zapustiti palačo. Si Hababa pa se ni dal ugnati kar tako v kozji rog. Prosil je za avdienco pri mladem sultanu. Sultan mu ni ugodil. Ker Si Hababa kljub temu ni hotel oditi, je ukazal sultan sužnjem, da naj ga vržejo iz palače z brahamalno silo. To so sužnji seveda z največjim veseljem tudi storili. Pri tem je prišlo med njimi in bivšim sultanovim favoritom do ljutega pretepa, ki je končal s tem, da je sčrpal Si Hababa na cesto, kjer je obležal nezavesten, ves krvav in s polomljenimi rebri.

Istega dne je razpustil novi sultan harem svojega očeta. Med 300 ženami prejšnjega sultana je vzbudila vest, da morajo harem zapustiti, velikansko nejevoljo. Prišlo je do mučnih scen. Ko pa so ženam sporočili, da dobe odpravnino, so se polagoma pomirile.

—
ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Vesel in zadovoljen Božič in

srečno zdravo Novo leto

želi vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem i vsem naročnikom tega lista.

JOSEPH DRASLER

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

66 Tenth Street Phone: No. Chicago 613 North Chicago, Ill.

GOSPODINJAM V VEDNOST!

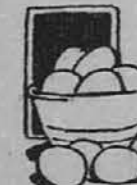
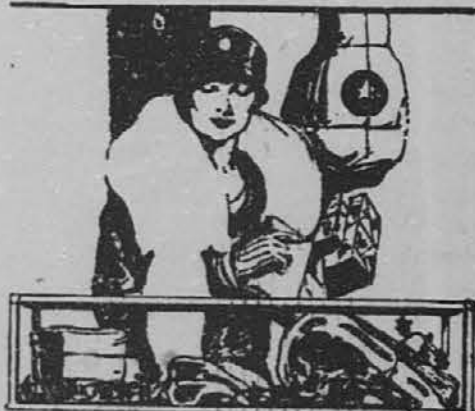
Božični prazniki se bližajo. Vsaka gospodinja želi za praznike postaviti na mizo najboljše stvari, ki jih zmore in si jih more omisliti. Vsem tem sporočam, da bomo pri nas za praznike založeni z najboljšim svežim mesom vseh vrst. Sveže meso, perutnino v s a k e vrste, najboljše prekajeno suho meso in vse kar je v tem oziru h o č e m o - za praznike vsem odjemalcem kar najboljše postreči.

Pecivo, sadje, sveža jajca, orehe in jedrca

vse to bote našli za božične praznike pri nas po zmernih nizkih cenah Preskrbljeni smo z vsem in vam ni treba drugega, kakor priti v našo trgovino, da se o vsem prepričate in vidite, da vse to lahko dobite pri nas

Obenem naznanjam vsem naročnikom "Am. Slov."

da sem prejel krasne stenske koledarje od lista "Amer. Slovenec" za vse naročnike naše naselbine. Prosim pridite po nje! V zalogi imam tudi vse knjige iz knjižarne "Amerikanski Slovenec".

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

pančica, Jožefa in Agnes Kre-
mesec, Martina in Franciške
Zorčič, Henryja in Jožefine
Kolman in Joe in Mary Škof-
lane, Franka in Lojze Simone-
lich, Johna in Mary Hozjan.
Vsem novorojenčkom zdravja,
očetom in materam novoro-
jenčkov pa obilo veselja in
družinske radosti.

Izkaz dohodkov in stroškov
od 6. do 19. decembra.

Kolekta pri masah	\$ 368.95
Kolekta pri večer.	13.23
Svečke	33.30
Mesečina	185.00
Darovi	55.50
Kolekta pri hišah	32.00
Kurjava	7.00
Hala	35.00
Keglice	127.45
Garage	6.00
Sola	210.80
Božični darovi	35.00
	\$1111.23

Stroški:	
Sestre	\$ 210.00
Interes	32.50
Keglice	26.60
Popravljanje	33.35
Odplačanje dolga	320.00
Potrebe za cerkev	66.25
Potrebe za šolo	6.25
	639.95

Dohodki	\$1111.23
Ostanek	1653.73
Stroški	639.95
Ostane	\$2125.11

Fant od fare.

**NAŠE LETOŠNJE STENSKO
KOLEDARJE ZA LETO 1928**
smo te dni razposlali na vse
naše lokalne zastopnike (ce).
Kjer ni zastopnikov, tja smo
jih poslali posameznikom. V
današnji številki je objavljen
tudi seznam vseh naših zastop-
nikov (ic) vseh naselbin in na-
ročniki se naj obrnejo na iste
za stenske koledarje. Obenem
prosimo tudi gg. zastopnike
(ce), naj jih razdele med na-
ročnike. Razposiljanje sten-
skega koledarja je zvezano z
ogromnimi stroški, zlasti s tež-
kimi koledarji, kakor je naš.
Pokrajine Združenih držav so
razdeljene v poštne zone, ka-
terih je osem. Za vsako bolj

oddaljeno zono od kraja, od
kjer se pošilja po pošti, je tre-
ba plačati več. Zato pošljemo
koledarje skupaj na zastopni-
ke, ker se pri tem pri poštini
prihrani. Zato, mesto da bi na-
ročniki po naselbinah, kjer
ima list lokalnega zastopnika,
nam pisali po stenski kole-
dar, naj se obrnejo za istega
na lokalnega zastopnika in ga
bodo dobili. S tem prihranite
mnogo dela upravi in na pošt-
nih stroških.

Uprava Amer. Slovenca.

\$1000 NA DAN.

Ruth Elder, o kateri je bilo
poročano, da je s kapetanom
Haldemanom nameravala pre-
leteti morje in pristati v Pari-
zu, kar pa se ji ni posrečilo, je
bila angažirana za 100 dni v
vaudevilu za kar dobiva po
\$1000 na dan. Nekdo, ki jo je
videl nastopiti v gledališču,
pripoveduje sledeče: "Na oder
pride neukusno oblečena. Na
obrazu ima toliko pudra in
vsakovrstnih barv, da je človeka
groza, ko jo vidi. Ko pa
začne govoriti, se ji zapleta
kakor šolski deklici, ki prvič
nastopi pri kakšni deklamaciji.
Potem se prikaže na oderu v le-
senem aeroplanu, katero prav
nerodno vlečejo sem in tja z
žico, katero občinstvo lahko
vidi." Kritiki pravi, da njena
predstava ni vredna "groša".
dobi pa \$1000. — Briga njo
kritik, samo, da dobi denar-
ce. . .

ZNATI SE MORA.

Policisti morajo biti tudi
dobri diplomati, kajti njim se
vse mogoče pripeti, ker vedno
vohajo okrog po kotih. Tako
je neki policist našel na ulici
malo deklico, ki je jokala in
klicala mammo. Policist vpraša
dekletca, kje je mama in ka-
ko se piše, kar pa dete, staro
štiri leta ni vedelo. Mož posta-
ve odnese otroka na policijsko
postajo. Ko le niso mogli zve-
deti od nje kdo je njena mati,
jo je neki "diplomat" policist

na postaji vprašal, kje kupi
"candy", ko je doma. Dekletce
je takoj povedalo ime trgovca,
pri katerem kupuje sladkarije,
nakar je bilo lahko najti tudi
njeno mater.

ZEDINJENE DRŽAVE IMAJO
več milijard železniških prog ka-
kor katerakoli druga država
na svetu. A še več pa imajo
prog, če tudi ne železnih, v A-
meriki avtobusi. 270,000 milj
je Zed. drž. potov, po katerih
vozijo motorna vozila, želez-
niških prog je pa samo 257,000

NENAVADNO KOSILO.

V Bruselju so starinoslovci
povabili nekaj svojih kolegov
na kosilo, ki so redka. Serviral
se je kruh iz pšenice, katero so
našli v neki piramidi, stari naj-
manj 3000 let. Sirovo maslo je
bilo iz časa vladanja kralji-
ce Elizabete. Vino, katero so
pili pri kosilu, so našli v star-
em Korintu v neki grobnici.
Pri tej nenavadni pojedini tu-
di ni manjkalo sadja — jedli
so jabolka, stara 1800 let. (či-
sto natanko?), ki so bile še
prav dobro ohranjene, za kar
je skrbela velika plast pepela
v razvalinah Pompeja, kjer so
jih našli, ko so razkopavali po
mestu, katero je uničil ognje-
nik. Kako je udeležencem ban-
keta kosilo teknilo, poročilo ne
pove.

TRANSATLANTSKI
ZEPPELIN.

V Zeppelinovih tvornicah v
Friedrichshafnu grade novo
zračno ladjo zeppelinovega ti-
pa, ki je namenjena za preko-
morske polete. Zračna ladja
je čisto nov tip. Imela bo pet
motorjev, ki bodo skupno raz-
vijali 2500 konjskih sil. Zrakop-
lov bo dograjen že do maja
meseca 1928, ter pojde najprej
na poskusno vožnjo skozi nem-
ške dežele, v poletnih mesecih
pa odrine preko Bodenskega

jezera v Severno Ameriko in
pristane v Lakehurstu.

Kakor znano, je ta zeppelin
tista zračna ladja, ki bo otvo-
rila promet med Španijo in A-
meriko, polet, ki smo ga ome-
nili zgoraj, pa bo prva poskuš-
na vožnja čez Ocean. Redni

promet med Seviljo in Buenos
Airesom se otvori šele meseca
oktobra prihodnjega leta. Ker
bodo zeppelinove tvornice
zgradile še več podobnih zra-
koplovov in so se dosedanje
naprave izkazale premajhne,

bodo tvorniške prostore znat-
no razširili. S tem bo pa men-
da enkrat za vselej izbito dno
nemških omejitev v kupičenju
zračnega brodogoja.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Darilo

ZA BOŽIČ

delnice
od
**PUBLIC
UTILITY
STOCK!**

**DIVIDENDE
VSAKE 3 MESECE**

DELNICE javnih naprav so najbolj-
še darilo za Božič. Nič bolj prak-
tičnega si ne morete misliti, pa tudi
nič bolj koristnega. Dajte svoji ženi,
materi ali kakšnemu drugemu članu
družine to darilo, ki nosi lepe divi-
dende. Učite otroke, da se v mladosti
navadijo varčevanja, zakar je naj-
bolje, če začnejo z delnicami, ki so
zanesljive.

Vsakdo bo vesel takega darila, ker
vsakdo ve, da ni nikjer denar bolje
naložen. — Z vsakim dnem narašča
potreba za elektriko, plin in transpor-
tациjo, z vsem tem zalagajo občinstvo
kompanije javnih naprav.

Vsakih 90 dni se vam izplačajo divi-
dende. Veselili se boste pozneje, da
ste bili tako premišljeni in kupili del-
nice. Vaš denar bo rastel z vsakim
dnem.

Celo na lahka odplačila se dobijo
delnice javnih naprav. Treba je le
\$10.00 takoj in \$10.00 mesečno. Mi
vam povemo, kako lahko napravite
prijetelje ali sorodnike srečne po na-
šem novem hranilnem načrtu. Poslu-
žite se spodnjega kupona za informac-
ije.

Utility Securites Company

230 SOUTH LA SALLE STREET, CHICAGO

Louisville - St. Louis - Indianapolis - Milwaukee - New York - Minneapolis

Naš nov urad se nahaja na
La Salle in Jackson Blvd.

UTILITY SECURITIES COMPANY,
230 South La Salle Street, Chicago
Please mail me free information telling how I can give
public utility stock as Christmas gifts. Also tell me about
your special Savings Plan of Time Payment.

Name _____
Street _____
City _____ State _____

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

PRVA NARODNA BANKA
CALUMET, MICH.

Ko pošiljate denar v staro domovino, pridite k
nam. Mi pošljamo denar na vse strani sveta po naj-
nižjih cenah.

OPRAVLJAMO VSA BANČNA DELA — TOČNO,
POŠTENO, ZANESLJIVO.

Plačamo na hranilne vloge po 3%. Naše geslo je:

TOČNA IN ZANESLJIVA POSTREŽBA.

First National Bank
CALUMET, MICH.

Merchants & Miners Bank

CALUMET, MICHIGAN

Glavnica \$200,000 Preostanek \$200,000

Nedeljeni dobiček.....\$190,000.

GORDON R. CAMPBELL predsednik
THOMAS HVATSON, podpredsednik
FRANK J. KOHLHAAS, V. P. in blag.
E. H. MANGER, pomožni blagajnik
W. G. CUDLIP, pomožni blagajnik
PETER TALENTINO, pomožni blagajnik.

IZVRŠUJE VSA BANČNA POSLA ZANESLJIVO.

Pristopajte

PRVI, NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KAT.

PODPORNI ORGANIZACIJI

Kranjsko -- Slovenski
Katoliški Jednoti

Posluje že 34. leto. V tej dobi je dosedaj izpla-
čala raznih podpor v znesku

\$3,000,000.00

TA JEDNOTA JE SOLVENTNA, IN SICER V AK-
TIVNEM ODDELKU 100.61%, V MLAD. ODDEL-
KU 140.26%.

Njeno premoženje znaša \$1,700,000.00.

Članstva v obeh oddelkih šteje nad 31,000.

Ima 179 krajevnih društev širom države.

Glede pojasnila za pristop vprašajte kakega
uradnika (co) našega krajevnega društva. — Glede
ustanovitve novega društva (8 članov zadostuje) pl-
krite na glavnega tajnika: Jos. Zalarja, 1004 N. Chi-
cago St., Joliet, Ill. Nagrada za ustanovitev znaša
\$20.00.

V MLADINSKI ODDELEK SE SPREJEMA ČLANE
V STAROSTI OD 1—16 LET.

KATOLIŠKI SLOVENC, PRISTOPAJTE K NAŠI
K. S. K. JEDNOTI!

Pohištvo

je najbolj koristno
darilo za Božič.

— pri —

Calkins White
Bros.

Furniture Co.

DOBITE NAJBOLJŠE IN
NAJCENEJŠE.

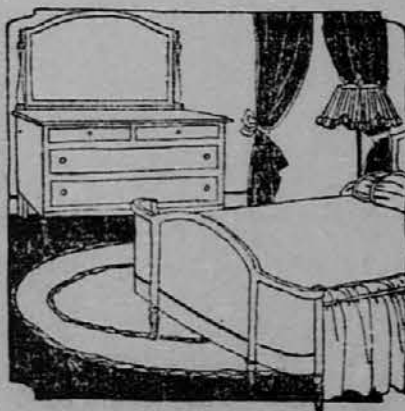
409 No. Santa Fe,
Phone 220
PUEBLO, COLO.

OTTO SOKOLOVSKY

1907-9 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Trgovina s pohištvom.

Nanovo prevrejena,
kjer je velika zaloga raz-
nega pohištva, preprog in
vse kar spada k stanova-
nju. Vsakovrsten lineoleum
za kuhinjska tla.

Zahvaljujem se odje-
malcem za naklonjenost
in se priporočam še nada-
lje za obisk.

CENE NAJNIŽJE V MESTU.

Pridite in prepričajte se!

On the Cor. 8th Str. and New York Ave., Sheboygan, Wis.

NAŠI ZASTOPNIKI

Ant. Jaksetic, potovalni zastopnik.

COLORADO:

Canon City. — Ana Susman.
Colorado Springs. — M. Kapsch.
Crested Butte. — Martin Tezak.
Denver. — G. Pavlakovich.
Leadville. — Rev. M. Trunk, John
Zelesnikar.
Pueblo. — Rev. P. Cyril, O.S.B.,
I. Meglen.

ILLINOIS:

Argo. — John Poljak.
Aurora. — M. Vesel.
Bradley. — Rose Smole.
Chicago. — A. Jelenčič.
Elmhurst. — Karolina Milost.
Joliet. — M. Bluth, Jos. F. Muhich.
Rockdale, Joliet, Ill. — M. Kostelic
La Salle. — Annie Ovnik, Anton
Strukel.
Lockport. — John Koreltz.
No. Chicago. — Joseph Drashler.
Peoria. — Mary Zabukovec, Math.
Papich.
So. Chicago. — Ant. Bakse.
Waukegan. — Andrew Kosir.

INDIANA:

Elkhart. — Mary Oblak.
Indianapolis. — Louis Komlanc.
Porter. — A. Kerznaritz.

KANSAS:

Franklin. — John Dobravce.
Frontenac. — Joseph Zore.
Kansas City. — Peter Majerle.
Mulberry, Kans. — Mrs. B. Omahne.
West Mineral. — Mary Plankar.

MICHIGAN:

Ahmeek. — J. Hribljan.
Detroit. — John D. Judnič.
Iron Mountain. — Kath. Heberm.
Calumet. — Jos. Sustarsich.
Manistique. — Ana Schwab.

MINNESOTA:

Aurora. — E. Smolich.
Biwabik. — Mr. Frank Globokar.
Chisholm. — B. Globočnik.
Ely. — Mrs. V. Marn, John Otrin,
Jos. Peshell.
Eveleth. — Johana Kastelic, Fran-
ces Kvaternik, Antonia Nemgar.
Gilbert. — Frank Ulcar.
Greaney. — U. Babich.
Hibbing in okolica. — Joe Zaic.
McKinley. — A. Hegler.
New Duluth. — M. Spehar.
Redore. — A. Mikar.
Rice. — Rev. John Trobec.
Sartell. — John Burgtaler.
Soudan. — Frances Loushin.

MONTANA:

Anaconda. — Frank Sašek.
Butte. — Rev. M. Pirnat.
East Helena. — Frances Ambro.

NEW YORK:

Brooklyn. — Catherine Schneller,
Veronica Rupe.
Gowanda. — J. Zevnik, Karel Str-
nisha.
Little Falls. — Amalia Furlan.
New York. — Rev. Kerubin Begel.

OHIO:

Barberton, O. — Rev. A. L. Bom-
bach, Joseph Lekšan, A. Okoliš.
Bedford. — Frank Stavec.
Bridgeport. — L. Hoge.
Cleveland. — Jos. Grdina, Frank
Suhadolnik.
Newburg. — Rev. J. J. Oman, J.
Resnik, J. Sercel.
Collinwood. — Carol Skebe.
Kenmore, O. — Alois Messer.
Nottingham. — Mary Mevzek.
Lorain. — Mamie Perusek.
West Park. — Jos. Grdina.

PENNSYLVANIA:

Aliquippa. — Ant. Babich.
Ambridge. — Jennie Svegel.
Beading. — Nikolaj Simonich.
Braddock. — Joseph Lesjak.
Bridgeville. — Elizabeth Gradishar.
Burgettstown. — J. Pintar.
Bulger. — S. Jenko.
Canonsburg, Houston, Strabane in
okolica. — John Pelhan, Michael
Tomič.

Durant City. — Frank Debeve.
Duryea. — A. Pirnat, Am. Svek.
Farrell. — Anna Lumpert.
Forest City. — Anna Grehman.
Homer City. — Mary Gorichan.
Imperial. — Paul Jamnik.
Johnstown. — Andrew Tomec, C.
Pristau.
Moon Run. — Jacob Drašler.
Morgan. — M. Dernovšek.
Olyphant. — Mary Zore.
Pittsburgh. — John Golobich, G.
Weselich, G. Verbanc.
Presto. — J. Krek.
Sharpsburg. — John Skoff.
Steelton. — Anton Malesich, Doro-
teja Dermec, Ana Lopert.
St. Mary's. — Mary Aufderklam.
Vandling. — Frank Pancar.

WISCONSIN:

Kenosha. — Mrs. Mary Vidmar.
Milwaukee. — Marg. Ritonja.
Racine. — Martin Novak.
Sheboygan. — Michael Progar, John
Udovich, Marie Prisland.
Tioga. — Ludvik Perusek.
Wauwatosa. — Ivanka Zavodnik.
Willard. — Frank Perovšek.

WYOMING:

Kemmerer, Wyo. — Mrs. Motoh.
Rock Springs, Wyo. — Rev. A.
Schiffner, Ursula Ivsek.
Sublet. — Okley, Wyo. in okolica —
John Krumpčnik.
San Francisco, Calif. — Mrs. K. Ce-
sar.
Bridgeport, Conn. — Rev. M. J. G-
lob. George Ferenchak.
St. Louis, Mo. — John Mithelich.
Kansas City, Mo. — Mathew Pa-
pich.
So. Omaha, Nebr. — Ant. Krasovec.
Renton, Wash. — Thomas Rihart.
Newark, N. J. — Jennie Mevzek.
Helper, Utah. — August Topolovec.
Valley, Wash. — Mary Swan.
Thomas, W. Va. — John Lahajnar.

Iz življenja in sveta.

POROKA PRINCEZINJE VIKTORIJE.

Cerkvena poroka Viljemove sestre, princezine Viktorije se je vršila v Brnu v palači Schaumburg-Lippe. Obrede je opravil prost Atamantov. Poroki je prisostvovalo vsega skupaj 30 do 40 oseb. Pred poroko so se zbrali gostje v najlepšem salonu palače. Edin okras salona so bili ogromni šopki belih krizantem v dveh kotih. Sredi sobe je bil improviziran na mizi oltar, na katerem so se nahajali dragoceni zlati in srebrni predmeti. Nad mizo oltarja je visel prt iz dragocenih benediktinskih čipk. Na desni in levi sta stala dva težka srebrna svečnika, poleg vsakega svečnika pa težka zlata krona. Vrh vsake krone je križ; spodnji del krone je okrašen s svetimi podobami, naslikanimi na vložek od erarja.

Tik pred pol 4. sta prikoralala v dvorano ženin in nevesta, vidno razburjena, sta obšla na preprogi pred oltarjem. Ženin je imel na sebi eleganten frak, s krizantemo v gumbici. Nevesta je bila oblečena v sivo obleko iz crepa de georgette s perforiranimi srebrnimi čipkami. Na glavi je imela slavni pajčolan iz čipke, ki je bil last njene matere, soproge cesarja Friderika, in ki ga je imela na glavi že marsikatera nevesta angleške kraljevske hiše. V pajčolan so utkane cvetice grba kraljevske hiše Windsor, angleška roža, škotska bodljika in irska detelja. Pajčolan drži na glavi venec umetnih oranžnih cvetov, posejan z izredno dragoceni juveli, biseri in briljanti. Ko je par sedel, se je pričela liturgična ceremonija petih responsorijev. Nato je opravil prost prvo molitev. Prost je bil v sijajnem ornatu, na glavi je imel mitro iz vijoličastega barvana. Talar iz modre svile je bil okrašen s težkim zlatim brokatom. Na prsih mu je visel na težki verižici zlat križec. Po uvodnih molitvah se je pričela poročna ceremonija. Duhovnik je vzel z oltarja dva zlata prstana ter pozval ženina in nevesto, da si jih natakne na prste. Nato sta vzela Aleksander in Viktorija Zubkov v roke dve goreči sveči, okrašenimi s svilenimi traki in oranžnimi cvetovi ter stopila na kos belega atlasa, ki so ga razprostrli pred tem po tleh. Duhovnik ju je prijel za roke, jih sklenil ter vprašal ženina: "Ali imaš resno in svobodno voljo in trden namen, da vzameš Viktorijo, ki jo vidiš pred seboj, za ženo?" Isto vprašanje je stavil Viktoriji. Oba sta odgovorila radostno in glasno "da". Nato sta stopili poročni priči grof Mehrenberg in gospod pl. Treu za nevesto in ženina ter držala nad njiju glavama v visoko dvignjenih rokah zlati benediktanski kroni. Sledile so zopet molitve, nakar je dvignil prost zlat kelih ter ga prožil novoporočencema. S tem je bila poročna ceremonija končana.

Vsi prisotni so mlademu paru čestitali. Svatbe se je udeležilo samo 10 do 12 oseb, med njimi mati Zubkova.

Po ruski tradiciji je utaknil ženin nevesti predno sta šla

pred oltar, v čevlje skrivaj zlat denar. Ko je, kot zahteva tradicija, nevesta pri svatbi čevlje sezula, je našla v njih 12 zlatih mark s sliko svojega brata.

Gospod in gospa Zubkov sta ostala nekoliko časa v Bonnu.

MacDOWELL IN AMERIŠKA GLASBA.

Šele okolo l. 1890 so Združene države ustvarile nekaj na glasbenem polju, kar je vzbudilo pozornost glasbenega sveta. Pred enim časom se je glasbi posvečalo le malo pažnje v tej deželi, kjer je borba proti razdejavačim posledicam bratomorne državljanske vojne in prizadevanja za gospodarski razvoj nove dežele zavzemalo vse duhove. Oni Amerikanci, ki so bili glasbeno nadarjeni, so hodili učiti se v Evropo in dostikrat so ostajali tam. Oni, ki so se po svojih študijah vračali domov, so začeli od l. 1880 našli, da je v ožjih krogih obstajalo zanimanje za glasbo in so se zato posvečali podučevanju glasbe za mladino ter pri tem dobro zaslužili.

Eden izmed teh mladih mož, Edward Alekander MacDowell, ki se je rodil v New Yorku 19. decembra 1861 kot sin premožne družine, je bil poslan v Pariz in kasneje na Nemško, da izpopolni svojo glasbeno vzgojo, začeto tukaj v skromnem obsegu. Prišel je pod vpliv nemških mojstrov in zaslovel na Nemškem kot dober muzičar. Cenili so ga toliko, da je bil imenovan ravnateljem konservatorija v Darmstadt. Po nekoliko letih se je odpovedal tej službi in se povrnil v Ameriko, kjer je postal profesor glasbe na Columbia univerzi v New Yorku. Vglasbil je razne sonate, koncerte, nekaj malo simfonij in velik del glasbe za klavir ter mnogo popevk. — Najbolj popularne so njegove "Gozdne idile", med katere spada slovit komad "Divji roži" (To a Wild Rose).

Poleg MacDowella bili so trije drugi komponisti, ki so povzročili večje zanimanje za glasbo in opogumili mnogo mladih Amerikancev, do so se posvetili glasbi kot svojemu stalnemu poklicu. Ti so bili Paine, Chadwick in Parker. — Tudi nekoliko oper je bilo vglasbenih, pa brez znatnega uspeha. Prva ameriška opera, ki je vzbudila veliko zanimanje, je bila The Kings' Henchman, opera Deems Taylora, ki je bila izvedena v Metropolitan Opera House v New Yorku l. 1927.

Seveda že dolgo poprej smo imeli v Združenih državah polno glasbenih društev in klubov. Sloviti direktor cirkusa Barnum pa je mnogo let poprej privedel v Ameriko prvo operno pevko, slovitno Jenny Lind. Bilo je tudi poprej nekoliko glasbenih šol v Ameriki. Ali še pred par leti vsaj večina članov velikih simfoničnih orkestroev je bilo iz Evrope.

Morda edina pravcata ameriška glasba so popevke in motivi, ki so jih črni prispeli k ameriški glasbi in katerih lepota je prišla šele v zadnjem času do priznanja. Češki sklada-

telj Dvorak, ki je obiskal Ameriko in vglasbil slovit "Simfonijo iz Novega sveta", opozoril je tedaj, da takozvani "negro spirituals" (nabožne ljudske popevke črncev) vsebujejo klice posebnega tipa glasbe. Ti "spirituals" so bile melodije, ki so se izcimile iz življenja črnih sužnjev, kateri so izražali svoj up, obup in versko pobožnost potom pesni, ki so nastale samoniklo iz ljudstva kakor vse narodne pesni in so jih kasnejši rodovi nadalje razvili.

Dandanes se posveča več popularne pozornosti glasbi kot kedaj poprej. Velika kinematografska gledališča s svojimi simfoničnimi orkestri, rekordi in radio programi so popularizirali glasbo, in ne le ono poljudne vrste, marveč tudi klasično in operno glasbo.

KURJAVA IN PREZRAČEVANJE.

Udobnost telesa je odvisna troje stvari: temperatura zraka, količina vlage v zraku in količina premikajočega se zraka. Dodatno je seveda velike važnosti, koliko je človek oblečen in koliko se giblje.

More nam biti bolj udobno in celo bolj gorko, ako je temperatura nižja, le da je v zraku zadosti vlage. Ako to vpoštevamo, utegnemo uporabiti manj kurjave. Ob današnjih cenah premoga to pomenja znatno prihranilo za družino.

Centralna zračna kurjava dovaja v hišo polno zakurjenega svežega zraka in spranje skozi vrata in okna zalagajo z zadostno ventilacijo, ako ni preveč ljudi v sobi. Drugače naj se nekoliko dol potegne zgornja šipa, kar zadostuje za izhod zaduhlega zraka. Kjer se kuri s paro ali vročo vodo, se sveži zrak dovaja v sobo najboljše s tem, da se malce vzdigne doljni del okna, pri katerem se radiator nahaja. Prihajajoči mrzli zrak se takoj zmeša z vročim zrakom, dvigajočim se iznad radiatorja in se razprostira čez sobo, ne da bi nastal prepih. Ako spranje vrata in okna ne povzročajo zadostne ventilacije, naj se zgornji del okna spusti dol za eno ali dve inči. Kjer je več ljudi v eni sobi, naj se okno še bolj odpre, kar pa utegne povzročiti prepih. Nekje je podoknjak opremljen z diljo ali šipo, ki sili vhajajoči zrak navzgor, kjer se pomeša z vročim zrakom. S tako pripravo se pripih svežega mrzlega zraka komaj občuti.

Mnoga stanovanja so preveč zakurjena. Ne le da to stane več denarja, marveč tudi znižuje življensko silo ljudi in njihovo odpornost proti prehladom in drugim infekcijam dihal. Izkušnja je pokazala, da sobe, ki so zakurjene do 68 st., imajo popolnoma udobno temperaturo za ljudi, ki so primerne oblečeni, le tedaj pa, ako ni prepihov in ni zrak presuh. — Občutek, da vam je treba višje temperature, pomenja, da je v zraku premalo vlage. V takih slučajih morete zalagati zrak z zadostno vlago, ako priložite

pleker vode na radiator ali pod njim ali pa, ako držite v sobi take rastline v vrčih, ki oddajajo iz sebe zadosti vlage.

Kdaj je primerno zakurjeno in daj je zadosti prezračevanja, to nam pove neki občutek udobnosti ali neudobnosti, že razum, ako se nismo že privadili slabim posledicam prezračevanja in zaduhlega zraka. V splošnem pa občutek zasplosti in potrtosti s podplutim licem naznaja, da je zrak preveč in prevelik, občutek suše na ustnicah in licu pa pomenja, da je zrak presuh. Človeka dostikrat zebe v suhem zraku, tudi ako je temperatura razmeroma visoka. Zato držite zrak v svoji hiši zadosti vlažen in vam bo udobno ob manjši vročini in manjši potrti premoga.

STOLETNICA MODERNEGA PLUGA.

Dne 3. marca 1799 se je rodilo v Rubitvah pri Pardubicah siromašno kmečko dete, Franc Veverka. V tistih časih češki poljedelec ni užival svobode in je bil od gospode odvisen delavec. Veverka je bil dolgo samec-samotar in vedno zamišljen. Po svojem značaju je bil trd in čvrst. Neumorno je delal in neprestano je razmišljal, kako bi izpopolnil kmečko orodje in tako olajšal kmetom trud in trpljenje na gosposkih posestvih. Ze v svojih mladih letih je iznašel orodje za odstranjevanje plevela ter je izboljšal mnoge druge poljedelske priprave, ki so se uporabljale. Popravil je mlince in ure v celem kraju, a kmetje so se hodili k njemu posvetovati, kadar se jim je kaj pokvarilo, ali kadar so hoteli napraviti kaj novega. Mnogo se je bavil Veverka tudi z mislijo, kako bi izdelal bolj dovršeno orodje za oranje.

V tisti dobi so orali povsod z neke vrste klinom ("drevecem"). Začeli so tu pa tam uporabljati angleške pluge, ki pa niso bili dovršeni, saj so zemljo razruvali, niso je pa drobili. Veverka sploh ni poznal angleškega pluga. Vedel je samo za običajno drevo. — Umevno, da je bilo oranje s takim klinom zelo težko. Veverka je dodal klinu ročice, kakor jih vidimo na današnjih plugih. Razen tega je postavil sprednji del pluga na kolesi. Na ta način je že mogel svoj plug premikati, ga pravilno voditi in tudi več ali manj globoko orati. Sploh je Veverkov plug zemljo raziraval in jo obenem tudi drobil.

Glavni pomagač Veverke je bil njegov sorodnik Večeslav, po svojem stanu kovač, ki je po Francetovem lesenem vzorcu skoval črtalo in druge železne dele pluga. Ko je bil tako gotov prvi plug in preizkušen pred iznenadenimi kmeti, pripomnil je Veverka po češko, da novi plug "dobro rucka" (dobro drobi), na kar je dobil ta plug od kmetov ime "ruhadlo" (drobilo), kakor se plug na Češkem še danes znanstveno naziva. Glas o izumu

preprostega češkega kmeta se je hitro razširilo po Češkem in Moravskem in čeprav niso o iznajdbi pisali časopisi, vendar se je znamenita novica z bliskovo naglico kmalu zvedela tudi po ostalem svetu. — Na vzhodnem Češkem so kmetje orali z novim plugom že leta 1827, nazivajoč ga po izumitelju "veverče". Od tedaj je prodrl plug v Nemčijo in ostali svet.

Leta 1832 so kazali na praški gospodarski razstavi Veverkov plug, a za izumitelja se je izdal nek Nemec po imenu Kainz, poljedelski uradnik iz Choltica, ki je sebi prisvajal Veverkov izum, toda posebna komisija je na podlagi prič ugotovila, da je pravi izumitelj pluga kmet Veverka.

Vendar izumitelj pluga, ki hrani svet, ni imel sreče: prišel je v največjo revščino in nazadnje je moral prodati svoj malo posestvo in se je skoraj kot siromak nastanil v Brehnu.

pri Prelovcu. Kot skromen, nepohlepen človek ni nikdar zahteval, da se njegov izum nagradi in resnično ni nikdar ničesar dobil zanj. Leta 1847 je Veverku požar uničil še zadnje ostanke premoženja in ko mu je umrla žena, je šel kmalu tudi on za njo kot prosiak, od vseh zapuščen.

Ker avstrijska vlada ni bila dovolj bistroumna, izkoristili so Veverkov izum Nemci, izdelali milijone plugov in jih razpošiljali po vsem svetu. Z novim plugom je začel kmalu orati tudi najbolj siromašen kmet. Poljedelstvo se je z neopojno hitrostjo dvigalo. Na Češkem in tudi drugod se je torej prav za prav vsled izuma novega pluga po Veverki začelo blagostanje, in vpliv kmetijskega ljudstva je postajal vedno večji.

L. 1883 so odkrili Francetu Veverki spomenik v Pardubicah. Pri tej priliki je rekel veliki voditelj češkega naroda

Rieger, da je zasluga Veverke, da je češki kmet vzdržal in zmagal, saj je dal Veverka svojim rojakom v roke najmočnejše orožje proti zatiralcem svobode kmetijskega stanu — železni plug.

Plug je danes simbol (znak) češkega političnega življenja. Letos so praznovali v Pardubicah na Češkem stoletnico, odkar je bil izumljen in uporabljen prvi plug. Pri tej priliki so imeli tudi kovači iz cele Češke slavnostno zborovanje skupno z zastopniki kmetijskih združenj.

NEMŠKE ŽELEZNICE POTREBUJEJO POSOJILO.

Berlin. Nemčija. — Združene železnice v Nemčiji bi rade najele posojilo v Združenih drž. v znesku \$100.000.000.

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročnino v hišo; ako ti je potekla naročnina, pošlji jo sam čimprej moreš na upravo lista.

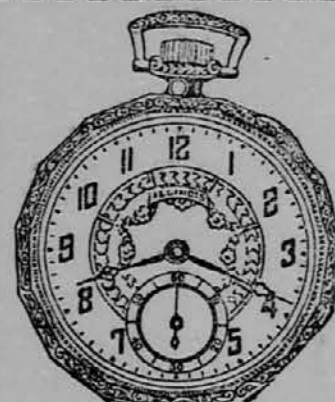
S. D. TELSER

2205 West 22nd Str., Chicago, Ill. Phone Canal 5496

Vsakovrstna zlatnina, dragulji, ure, zapestnice, zelo krasne predmete za božična in novoletna darila.

Proti gotovini ali na lahka odplačila.

Nikjer cenejše ali boljše blago. — Pridite pogledat, da se sami prepričate.

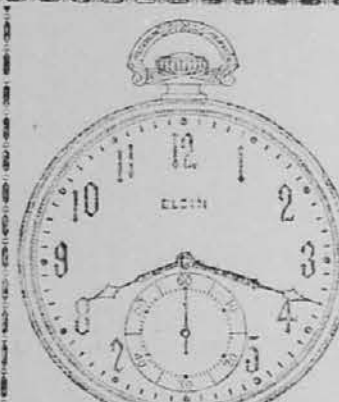

SAMO \$39.50

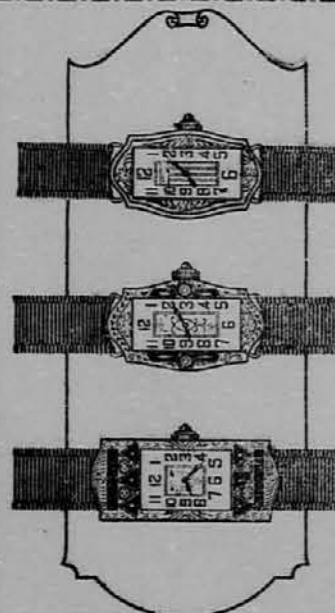
Druga vrste Elgin in Waltham od \$11.50 naprej. 14 kara tne ure iz zelelenega ali belega zlata, 17 kamnov, Elgin ali Waltham — cenejši ni te vrste v mestu.

Modro-beli demanti z majhnimi dragimi kamni ob straneh. Velika izbira cenejših prstanov krasnih izdelkov.

Posebne vrste Elgin ure, zelo trpežne, Colonial tipa — samo \$40.00

Zapestne ure

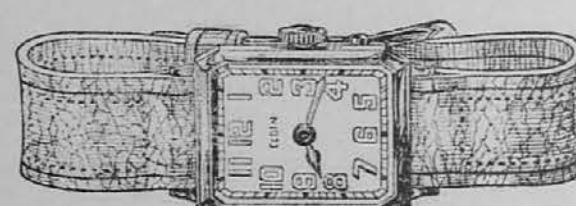
Št. 1. 15 kamnov, 14 karat \$30.00

Št. 2. Krasni izdelci iz demantov \$50.00

Št. 3. — 6 demantov in smaragdov \$70.00

1/2 karatni demant z majhnimi demanti ob straneh. Krasno delo. Običajna cena \$250.00, sedaj samo \$190.00

Elgin zapestne ure

Elgin zapestne ure za moške, 15 kamnov 14 karatne belo pozlačene

\$40.00

VELIKA ZALOGA PRSTANOV od \$5.00 dalje.

Prstani zlati modro-beli. Številka 2, samo \$30.00

Številka 3, samo \$27.00

Druga vrste prstani z demanti od \$10.00 naprej.

SREBRNO JEDILNO ORODJE

Primerno darilo, ki traja celo življenje. Cena \$27.75

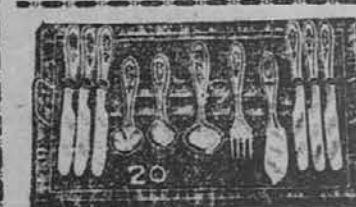

ROČNE TORBICE S KORAVD.

Krasno darilo. Različne fasone — fine kakovosti. Od \$12.00 dalje

STOJEČA URA s finim tekmo, krasno delo \$12.00

JEDILNO ORODJE fino izdelano iz trpežnega materiala samo \$8.95

The Fabian Greenhouse and Florist

Box 29. R. R. No. 1. Phone 1368 M. Pueblo, Colo.

Rojakom štom Amerike se priporoča za naročila. — Cvetlice vsakovrstne za poroke, pogrebe, za darila k rojstnemu dnevu ali za okrasiti dom. — Edini slovenski cvetličar v naselbinu.

Naznanilo slovenski javnosti,

da smo otvorili novo kleparsko delavnico (tin shop), kjer bomo sprejemali vsa naročila kleparskih del. Naše dolgoletne skušnje v tej obrti so jamstvo, da bodo naši odjemalci vsikdar zadovoljni z našim delom. Postreči točno in v zadovoljnost naših odjemalcev bo vsikdar naše veselje.

NAŠE CENE BODO VEDNO MED NAJNIŽJIMI.

Obenem voščimo vsem Slovencem vesele božične praznike in srčno NOVO LETO!

Lassich & Co.

JOE LASSICH, lastnik.

1609 WEST 19th STREET, CHICAGO, ILL. Phone Roosevelt 4397

Phone Roosevelt 4397

JACOB GEREND

POHIŠTVO IN POGREBNI ZAVOD

704-706 N. 8th Street, Milwaukee, Wis. Tel. 377-J. 4080-W.

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ
Iz poljske prevlel Dr. Rudolf Mole.

"Dovolj je, da vedo, da potuje gospod Babinič, ne gospod Kmitic. In drugi: ker hočemo na tako pot, bi bilo bolje, da skrije vašo milost svoje dostojanstvo."

"Kako to?"
"Zakaj Švedje dajejo odličnejšim ljudem spremna pisma, in kdor ga nima, tega vodijo k poveljniku."

"Jaz imam spremno pismo do švedskih poveljnikov!"

V lokavih očeh starega Kemliča je zablistalo začudenje, toda pomislil je en hip, potem pa rekel:

"Vaša milost mi še dovoli, da povem svoje misli."

"Če misliš dobro svetovati, a ne čvekati, govori, ker vidim, da si pameten človek."

"Če imate spremna pisma, je še bolje, ker jih lahko v sili pokažete. Če pa vaša milost potuje s kakim tajnim naročilom, je bolje, da ne pokažete spremnega pisma. Sicer ne vem, ali je izdano na ime Babiniča ali gospoda Kmitica, toda če jih pokažete, ostane sled in zasledovanje je lažje."

"Pogodil si jo!" je rekel živo Kmitic. "Rajši spravim spremna pisma za drugi čas, če je mogoče, da prodremo drugače."

"Mogoče, vaša milost, a le v kmečki obleki ali pa v obleki revne slahte, kar bo še toliko lažje, ker imam jaz tu nekaj takega na razpolago, kot kučme in sive kužne, baš takšne, kakršne nosi drobna slahta. Vzeli bi čredo konj ter bi šli z njimi, kakor bi šli na sejmišča in bi prodirali vedno dalje in dalje, celo do Loviča in Varšave. To sem tudi jaz, ako dovoli vaša milost, že večkrat delal v mirnih časih in poznam tudi pota. Nekako ob tem času se vrši semenj v Soboti, kamor prihajajo ljudje iz daljnih krajev. V Soboti izvemo o drugih mestih, kjer je semenj, in tako dalje, dalje! ... Švedje sedaj ne obračajo več toliko pozornosti revnim ljudem, ker je teh po vseh sejmih dovolj kakor mravelj. In če nas začne izpraševati kak poveljnik, si že pomoremo, manjše oddelke pa pomendramo v prah, ako Bog da in sveta Devica."

"In če nam vzamejo konje, ker rekvizicije so v vojni vsakdanja stvar?"

"Ali jih kupijo ali pa vzamejo. Če jih kupijo, tedaj ne pojdemo v Soboto s konji, temveč po konje; če jih pa vzamejo, zaženemo krik in pojdemo s pritožbo v Varšavo ali Krakov."

"Zvit človek si," je rekel Kmitic, "in vidim, da mi boste v korist. Tudi če bi Švedje te konje pobrali, se bo že našel tak, ki jih bo plačal."

"Jaz sem itak mislil z njimi iti v Elk v Prusiji, in to se dobro ujema, ker vodi pot baš v tisto stran. Za Elkom prestopimo mejo, potem se obrnemo naravnost proti Ostrolenki, a od tod po pustinji na Pultusk in Varšavo."

"Kje je ta Sobota?"

"Nedaleč od Petka, vaša milost."

"Mar budališ, Kemlič?"

"Kje bi se drnil?" je odgovoril stari, prekrizal roke na prsih in sklonil glavo, "letam se trgi tako čudno imenujejo. Torej za Lovičem, vaša milost, a še precejšen kos pota."

"Ali so veliki sejmi v oni Soboti?"

"Ne tako veliki kakor v Loviču, a je eden osorej, kamor goni konje celo iz Prusije in se tam shaja sila ljudi. Gotovo ne bo tudi letos slabše, ker je tam mirno. Švedje gospodarijo povsod in imajo po mestih svoje posadke. Tudi če bi se hotel kdo ganiti, se ne more."

"Torej sprejemem tvoj predlog! ... Pojdemo s konji, ki ti jih plačam kar naprej, da ne boš imel škode."

"Zahvalim vašo milost za plačilo."

"Le pripravi kužne, kučme in navadne sablje, ker odpotujemo takoj. In povej sinovoma in služabništvu, kdo sem, kako mi je ime in da jezdim s konji, vas sem pa najel za pomoč. Naprej!"

In ko se je stari obrnil k vratom, je še rekel Andrej:

"In da me nihče več ne imenuje 'milost', 'poveljnik' ali 'polkovnik', temveč samo 'gospod', s priimkom Babinič."

Kemlič je odšel in čez eno uro so že sedeli vsi na konjih, pripravljeni kreniti na daljno pot.

Gospoda Kmitica, preoblečenega v sivo ubožno obleko, s kučmo na glavi in s prevezanim obrazom, kakor po kakem spopadu v krmi, je bilo težko spoznati in je v resnici bil kot reven slahtič, ki se vlačil s sejma na sejem. Okoli njega so bili ljudje, ki so bili podobno oblečeni, oboroženi z navadnimi sabljami in dolgimi palicami, s katerimi so gonili konje, obenem so imeli vrvi, da so vezali pobegle.

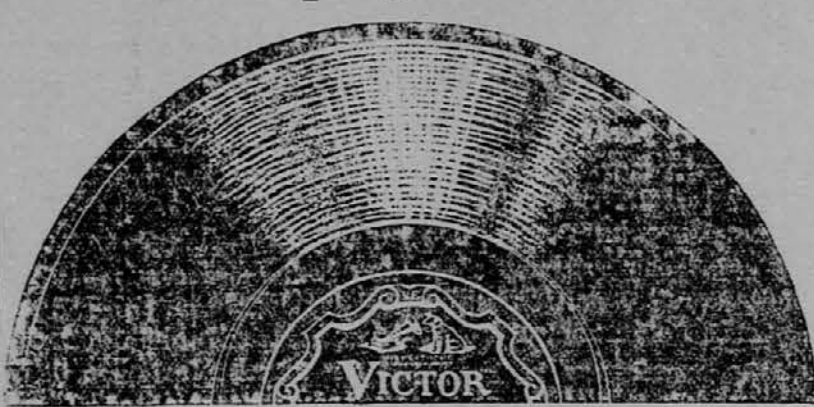
Vojaki so začudeno gledali svojega polkovnika ter si delali-potihoma razne opazke. Čudno se jim je zdelo, da je to gospod Babinič, a ne gospod Kmitic, da ga morajo imenovati "gospod", a najbolj je majal z rameni in migal z brki stari Soroka, ki je gledal v groznega polkovnika kakor v mavrico in mrmljal Bilousu:

Ukradene kokoši je prodajal.

Kolar Anton iz Liboj je šele 27 let star, pa se je že skregal s sedmo božjo zapovedjo. Na mariborskem trgu je prodajal tri kokoši, vsako po 30 Din. Pri tem pa se je obnašal tako nerodno, da ga je budno oko stražnika osumila in povprašalo, odkod da so mu kurice. Spočetka je trdovratno trdil, da so zrastle v njegovem lastnem kurniku, kasneje pa je skesano priznal, da je že dve prodal, vseh pet pa ukradel nekemu posestniku v Libojah. Povedal je tudi, da ima v kurji tatvini že daljšo prakso. Tako je n. pr. odnesel nekemu posestniku v Petrovčah sedem kokoši. Kradel je ponoči, ukradeno robo pa prodajal na celjskem trgu. Izročili so ga sodišču, tri kokoši pa čakajo lastnika pri celjski policiji.

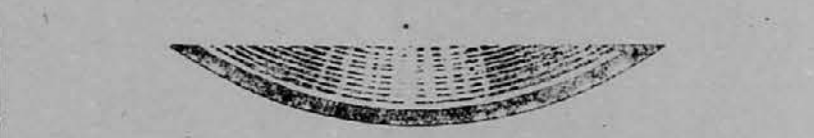
SIRITE AMER. SLOVENCA!

Božič brez lepe božične godbe in petja ni božič.

TU JIH IMATE

KRASNE BOŽIČNE IN DRUGE NABOŽNE PLOŠČE. KAKOR TUDI LEPE NOVE SLOVENSKE IN DRUGE KOMADE. NAROČITE JIH TAKOJ, DA JIH GOTOVO DOBITE OB PRAVEM ČASU.

BOŽIČNE IN DRUGE NABOŽNE SKLADBE.	
19759	Blest Christmas morn—In heavenly love abiding, angleško petje.....\$0.75
19794	Tiha noč — Calm on, orkester......75
19816	Christmas Phantasia, I. in II. del, orglje......75
19820	Tiha noč — Noel, orkester......75
19822	Božične melodije — Sveta noč, harpa......75
19823	Silent Night — Hark! The Herald Angels, angl. petje......75
19833	Star of East — The Birthday of a King, angleški zbor......75
20246	Adeste fideles — Joy to the World, angleški zbor......75
20298	Adeste fideles — Tiha noč, orglje......75
20889	Cantique de Noel — Andante religioso, violina......75
35788	Christmas Hymns, I. in II. del, angleški zbor, 12 inch.....1.25
45519	Holy Night — Silent Night, angleško petje.....1.00
55287	Star of Bethlehem — Open the Gates, petje.....\$1.50
60698	Sveti večer — Tiha noč, slovensko petje in godba......75
72429	Krščenici — Angeli, hrvatsko petje......75
78348	Božična — Sveta noč, slovensko petje......75
78913	Ave Maria — O salutaris — Tantum ergo, latinsko petje......75
80158	Sveta noč — O du Froehliche, violina......75
80160	Kyrie Sanctus — Benedictus Agnus Dei, latinsko petje......75
80180	Božič — Badnjak, slovensko-hrvatska slika s petjem......75

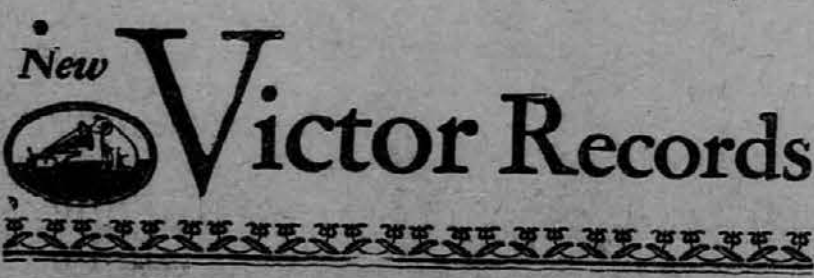
NAJNOVEJŠE SLOVENSKE PLOŠČE.	
79483	Nagajivka Mazurka — Coklarji, Šmarjanka, slov. godba......75
79484	Vesela Gorenjka — Korajza velja, polka, slov. godba......75
80059	Napitnica — Srbska himna, moško petje......75
80061	Malo kolo — Veliko kolo, tamburica......75
80082	Ženina volja — Zaljubljeni čiro, hrvatska scena in petje......75
80085	Duna Csardas — Drava Csardas, tamburica......75
80106	Don-Bon, valček — Boom-sti-dri, polka, orkester......75
80183	Nova stara pesem — Oj, ta zakonski stan, slov. scena s pet......75
80184	Radi kotla v keho — Ravbar na gauge, smešna scena s pet......75

SLOVENSKE PETJE.	
67979	Slovenske zdravice — Svarjenje.....\$0.75
69317	Tolažba — Veselja dom......75
69698	Sveti večer — Tiha noč......75
69802	Ne bom se možila — Ljubca povej......75
72206	Al me boš kaj rada imela — Oj ta Polončica......75
72207	Ljubca moja — Otok Bleški......75
72208	Oj ta vojaški boben — Pobi sem star šele 18 let......75
72210	Slepec — Mila mila lunica......75
72231	Oj zlata vinska kapljica — Povsod me poznajo......75
72232	Sem slovenska deklica — Bom šla na planince......75
72327	Zapoj mi ptuica — Po gorah grmi......75
72364	Na gorenjskem je fletno — Ptček in Tička......75
72399	Razpodi se megličice — Tam kjer lunica......75
72429	Krščenici — Angeli sveti......75
72472	Na planincih — Barčica......75
72514	Odprti mi kamrico — Prišla bo pomlad......75
72527	Moj dom — domovini......75
72707	Naprej! — Vse mine......75
73721	Micka na šrauf — Na maskaradi......75
73725	Na Vršacu — Sladko spavaj......75
77422	Neža in Pavel — Deset zapovedi......75
77490	Vabilo — Pastirček......75
77651	Sezidal sem si — Slovenec Slovencu......75
77746	U boj, u boj! Garavaša......75
77897	Strunam — Sirota......75
77898	Sveta Lucija — Planinarica......75
77912	Ko gremo (La Poloma) — Sonja (opera)......75
78176	Dve utvi — Oj večer je že......75
78182	Nove harmonike — Sentkarski paberki......75
78313	Knefra in vagabundi — Kako je bilo......75
78348	Božična — Sveta noč......75
78408	Jadransko morje — Čuj Mičika......75
78554	Slovenec sem — Pogled v nedolžno oko......75

V zalogi imamo tudi gramofonske iglice, in sicer: Zavojček jeklenih iglic (100 komadov) 10c; Škatljica "tungs-tone" iglic (8 komadov, vsaka iglica igra 100-300 plošč) 25c

Važno! — Z vsakim naročilom pošljite potrebno svoto. Pri naročilih od 5 plošč ali več, plačamo poštino mi. Ako je pa naročilo manj, kakor 5 plošč, potem pošljite za vsako ploščo 5c. več za poštino.

Knjigarna Amer. Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

ŽENSKES V INDUSTRIJI.

(Konec.)

Nikaka plača ni zadostna, za kar se vse od nje zahteva. Zlasti pa velja to za delavke. Ženski urad delovnega departamenta Združenih držav je preiskoval ženske plače v 14 državah in najvišja povprečna plača, namreč v državi Rhode Island, je znašala le \$16.85 na teden. Najnižja povprečna tedenska plača je bila v državi Mississippi (glasom preiskave leta 1925), kjer je znašala le borih \$8.80. Povprečne tedenske plače za ženske v drugih državah so znašale: Ohio \$13.80, Oklahoma \$13, Georgia \$12.95, Missouri \$12.65, Kansas \$11.95, Arkansas \$11.60, Tennessee \$11.10, Delaware \$11.05, Kentucky \$10.75, in So. Carolina \$9.50. V nikaki izmed preiskovanih držav, razen Rhode Island, ni povprečna ali srednja plača žensk bila tako visoka, kot minimum plača, ki jo predpisuje država California.

Mnogo let je obstajalo splošno naziranje, da so ženske v industriji le začasno in da njihov zaslužek ni velike socialne važnosti, češ da "družina", ta enota moderne civilizacije, je odvisna od ženske ne kot mezdne delavke, marveč kot gospodinje. Proučevanje moderne industrije pa izkazuje vedno bolj in bolj, da mezdna delavka ima dvojen socialni pomen. Našlo se je, da prispeva prav znaten del družinskega zaslužka, da celo v mnogih slučajih sama vzdržuje mnogoštevilno družino, dočim istočasno izvršuje starodavno službo gospodinje. Ravno za to se mora vsaka diskusija o ženskih mezdah ozirati tudi na njihove domače odgovornosti. Njihove mezde se še vedno naslanjajo na staro domnevo, da mezdne delavke nimajo domačih odgovornosti, in posledice tega so pogubonske za življenje in zdravje onih, za vzdrževanje katerih so one odgovorne.

Nizje plače za ženske v industrijskih službah vplivajo na plače moških samih. Vsaka skupina delavcev, ki dela za manj kot znaša navadna plača v dotični industriji, pritiska na mezde vseh nastavljenecv. Federalni urad za ženske zagovarja načelo, da bi se mezde morale ravnati po obrti, ne pa po spolu ali rasi. Nizke plače za ženske ogrožajo žensko samo, njeno družino in skupnost. Enakost in pravičnost za ženske bo pomenjala bolj zadovoljne družine in boljše človeštvo.

V splošnem treba priznati, da so mnogi tovarnarji uvideli nezmisljivosti in izčrpanosti delovnih ur, in so polagoma prišli do spoznanja, da more delavec v osmih urah producirati enako kot v daljšem delovnem dnevu. Mnogi so se izjavili, da niso uvedli osemurnega delovnika iz dobrodelnosti, marveč zato, ker se jim rentira. Neki veliki tovarnar svetlik je radi slabe sezone hotel znižati svojo tedensko produkcijo 5000 svetilk, skrčil je zato delovni čas od 50 na 44 ur. Kakor sam trdi, je produkcija vzlic temu ostala ravno ista. Iste izkušnje imajo mnogi tovarnarji.

Osemurni delovnik je zlasti pomemben za ženske, kajti čestokrat imajo poleg svojega industrijskega dolžnosti. Navsezadnje ženska je središče družinskega življenja. In ako ona nima zadosti časa, da se posveča družinskim dolžnostim, vsa družina trpi in žena sama morda največ. Moški ima seveda tudi svoje družinske odgovornosti,

ali glavno breme je na ženski. Kratak delovni čas je za to izredne važnosti za ženske in velikega socialnega pomena.

V splošnem je povprečni dohodek žensk tako nizek in toliko je tega, kar se pričakuje od onega dohodka, pa naj je samka ali naj vzdržuje tudi druge, da ji je jako težko izhajati. Družinske odgovornosti še bolj komplicirajo njen položaj. Zato le tedaj, kadar bodo ženske delavke dobivale plačo, ki ne le zadostuje za njihovo osebno vzdrževanje, marveč bo dovoljevala nekaj preostanek za vzdrževanje svojcev in za prihranke; kadar bodo delale manj ur in ne vporabljale prevelikega dela svojega časa za industrijsko delo, in kadar bodo moški dobivali zadostno plačo za vzdrževanje družine, šele tedaj bomo govorili o zboljšanju položaja žensk v industriji in bo zagotovljeno njihovo zdravje in zadovoljnost.

NIKAKEGA BONUSA ZA VETERANE PO 1. JAN.

Bivši ameriški vojaki tekom svetovne vojne, ki se niso zaprosili za federalni bonus, so opozarjali, da vojna uprava ne bo po Novem letu več sprejela nikakih prošelj za takozvano "adjusted compensation".

Torej komaj pol meseca še preostane za vložitev prošnje. Brezplačna zavarovalna policija, ki jo vlada daje bivšim vojakom, je vendarle denar, ki ga je škoda zgubiti. Vzlic temu se ceni, da več kot pol milijona ljudi se ni še potrudilo zaprositi za bonus. Poleg tega 40 tisoč prošelj je bilo vrnjenih prošilec v svrhu popravkov, ne da bi se ti potrudili poslati jih nazaj.

Kdor ni še torej zaprosil, naj pohiti, kajti po koncu tega leta bo prepozno.

ŠTIRILETNA SIROTA.

V Cantonu, Ohio se je pripetila družinska tragedija, kate- re žrtvi sta postala oče in mati, ki sta bila mrtva in štiri letna hčerka — Annette Mann, ki je ostala sirota. Oče, ki je bil pri slabem zdravju, je ustrelil svojo ženo in sebe. Ko je Annette zjutraj sama vstala s postelje, se je čudila, da je mamec in poklicala. Šla je k postelji staršev in videla, da še oba "spita". Otrok ni imel zajtrka in tiho hodil po sobi ter čakal, kdaj vstane mamica, da mu da jesti. Ves dan je Annette hodila okrog postelje in čakala, mučil jo je glad, a mamica se ni ganila. Annette je hotela iti zvečer k sosedu, a vrata so bila zaklenjena, tako da ni mogla iz sobe. Ponoči je lačna in onemogla zaspala na tleh poleg postelje, kjer sta ležala mrtva oče in mati. Drugo jutro so sosedje s silo vdrli v sobo in videli kaj se je zgodilo.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

ZAČASNO SLUŽBO

dobi v upravnistvu Amer. Slovenca mladenič ali mladenka nad 16 let starosti. Znati mora vsaj za silo slovensko čitati. Za podrobnosti se vpraša v upravnistvu Amer. Slovenca.

Pioneer Livery Stable

John R. Ryan, Prop.

POGREBNI ZAVOD — SLUŽBA NOČ IN DAN.

Cor. 6th & Portland Sts.

Tel. 26

CALUMET, MICH.

IZŠEL JE

novi slovenski molitvenik z velikim tiskom

IMENUJE SE:

'Slava Mariji'

Sestavil in priredil Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M.

Molitvenik je lično vezan v močno elegantno usnje, male žepne oblike, fin papir, mojsterski tisk, zlata obreza; na kratko: to je molitvenik, kakoršnega si vsakdo želi. Veseli ga bodo starejši, ker je tisk velik in razločen, veseli ga bodo mlajši, ker je priročne oblike in lahko čitljiv.

AKO HOČETE SVOJE DRAGE POSEBNO RAZVELITI ZA BOŽIČ, PODARITE JIM TA MOLITVENIK.

Cena \$1.50

NAROČA SE PRI:

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

MIR IN DOBRO ZDRAVJE.

"Mir, dobro zdravje, veselo praznično srečo" — to je besedilo mnogih božičnih voščil. Zdravje je jedro. Ohranimo mir z našim prebavnim sistemom s pomočjo Trinerjevega grenkega vina, ki odstrani slab tek, nepravilno, zaprtje in podobne želodčne nepravilike. Proti prehladu in kašlju poskusite Triner's Cough Sedative in Trinerjeve Cold Tablets. Vaš drugist jih ima v zalogi za vas, ali pa pišite na Jos. Triner Company, Chicago, Ill. — Srečno novo leto! (Adv.)

SIRITE AMER. SLOVENCA!

NOTARSKA DELA

kot kupne pogodbe, pooblastila, izjave, afdavite za dobiti vaše domače iz starega kraja in vse druge notarske posle izvršuje
JOHN JERICH
— Notar —
1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Kojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevažanje pohištva ob času salive.

Pokličište
Telefon: Roosevelt 4221

LOUIS STRITA

2815 W. 21st Place, Chicago, Ill.